

RAPPORT OM ARBEJDET MED
RELATIONSBÅRET PUBLIKUMSUDVIKLING
PÅ TEATER GROB 2019-2020

En opsamling af erfaringer fra et års arbejde med bl.a.
dialogbaseret netværksarbejde og fokusgrupperarbejde.

af Ida Maria Forster Kristensen
juni 2020

INDLEDNING	4
Læsevejledning og baggrund.....	4
KAPITEL 1 – OM BRANCHEN OG PUBLIKUM	5
Hvad skal publikumsudvikling kunne?.....	5
Et ”falsk” publikum.....	6
Kommunikation, kommunikation, kommunikation.....	7
Bæredygtighed.....	8
Intern tillid: bedre branche.....	8
KAPITEL 2 – TEATER GROB	11
Årskortholderne.....	11
De eftertragtede unge, Grow og Prolog.....	12
Extended Universe & Grobs internationale arbejde.....	12
Publikumsudvikling på teater grob / applaus-ansøgningen.....	13
”Relationsbåret publikumsudvikling”.....	13
KAPITEL 3 – LOKALT, DIALOGBASERET NETVÆRKSARBEJDE	16
Dialogbaseret netværksarbejde som publikumsudvikling.....	16
Lokalt netværksarbejde.....	19
BLÅGÅRDENS BIBLIOTEK → GADEPULSEN +.....	20
Om Gadepulsen +.....	20
Forløbet med Gadepulsen.....	21
Tidslinje.....	22
Interview med LI.....	23
Denne case opsummeret.....	25
DET GODE NABOSKAB → TIRSDAGSNETVÆRKET → MANGE FLERE.....	26
Tidslinje.....	26
Ikke-interesseret kontaktperson.....	27
Interesseret kontaktperson.....	27
Corona-aflysninger.....	28
Denne case opsummeret.....	28

INDVANDRER KVINDECENTRET	29
Tidslinje.....	29
Coronaaflysninger.....	30
Denne case opsummeret.....	30
KBH+ → PROJEKTAKADEMIET	31
Tidslinje.....	31
Denne case opsummeret.....	32
KAPITEL 4 - TEATERMØDER	34
Etablering af kontakt	34
FØRSTE MØDE 3. marts	36
Præsentations-/hej-runde	36
Rundvisning på teatret	36
Associationsøvelse.....	36
ANDET MØDE 31. marts – over Zoom	39
Hvordan er det at leve i denne coronatid?	40
Er der sket noget nyt for dig i krisen?.....	41
Hvilken rolle har kultur spillet for dig i lock down-perioden?	41
MELLEM ANDET OG TREDJE MØDE.....	43
Teatermøder opsummeret.....	44
KAPITEL 5 - HVAD SKAL ARBEJDET SÅ BRUGES TIL?	45
Kapitel 1 – Om branchen og publikum	45
Kapitel 3 – Lokalt, dialogbaseret netværksarbejde	45
Kapitel 4 - Teatermøder.....	46
Mine bedste råd til dig der gerne vil arbejde med (relationsbåret) publikumsudvikling.....	47
Bilag 1: Pitch til Projektakademiet.....	48
Bilag 2: Sammendrag af Projektakademiet hold 10s rapport til Teater Grob.....	50
Bilag 3: Første uddrag af transskription af andet Teatermøde	52
Bilag 4: Andet uddrag af transskription af andet Teatermøde.....	53

INDLEDNING

Wow. Tænk, at du interesserer dig nok for publikumsudvikling til at sidde med denne rapport i hånden. Det synes jeg er vildt sejt!

Min motivation for at arbejde med (i første omgang PR og kommunikation og senere) relationsbåret publikumsudvikling i teaterbranchen, er, at jeg synes teater er noget af det fedeste i verden, og har syntes det siden mine sene teenageår. Og jeg fandt ret hurtigt ud af, at det ikke er alle der har det på den måde.

Teater har været en virkelig vigtig og underholdende komponent i mit liv og min personlige udvikling de sidste 10-15 år; teater har givet mig mange grin, megen benovelse, mange tunge tanker og overvejelser og ikke mindst en større forståelse for mennesker, grupper, holdninger og meget andet, jeg ikke ellers har haft adgang til at lære at forstå. Og så har teatret, hånden på hjertet, også givet mig en masse skuffelser; lange timer, dårlige siddepladser og en masse, jeg ikke har forstået. Men det har jeg gladeligt taget med, fordi det så rigeligt at opvejet af alt det fantastiske. Men igen; det er ikke alle der har det sådan.

Denne rapport og arbejdet bag udspringer af en oprigtig nysgerrighed på, hvorfor alle ikke synes at teater er det fedeste i verden. Om andre kan komme til at synes det. Og så udspringer denne rapport af et håb om at vi som branche kan blive klogere på, hvordan vi får lov til at byde endnu flere velkommen i vores magiske, mærkelige univers.

LÆSEVEJLEDNING OG BAGGRUND

I cirka et års tid (marts 2019 – juni 2020) har jeg arbejdet med det jeg kalder "relationsbåret publikumsudvikling" på Teater Grob. Denne definition uddyber jeg i kapitel 2. Her vil jeg blot præsentere dig for rapportens indhold.

Denne rapport indeholder først en diskussion om publikums rolle i branchen og arbejdet med dem. Og det starter jeg med, fordi det er altafgørende for publikumsudviklingsarbejdet. Og fordi det er et punkt hvor vi internt i branchen nogle gange virker meget langt fra hinanden i holdning og handling.

Dernæst følger et dyk ned i noget af det, jeg har arbejdet med, og derfor en grov skitsering af hvordan et års (deltids)arbejde med publikumsudvikling kan se ud og udvikle sig; jeg præsenterer nogle af de overvejelser jeg har haft, nogle af de initiativer jeg har taget og nogle af de relationer der er blevet opbygget i årets løb, samt hvad disse har bragt med sig. Og, ikke mindst, opsummerer jeg i denne rapport mine bedste råd til andre, der gerne vil arbejde med relationsbåret publikumsudvikling.

Rapporten er ikke en akademisk afhandling. Det er vigtigt for mig at understrege. Rapporten er lavpraktisk fokuseret og baseret, og jeg håber at nogen kan få noget ud af de erfaringer, jeg har gjort mig. Jeg har prøvet en masse ting af, begået en masse fejl og lært en masse, og forhåbentlig kan det lette arbejdet for andre. Enten ved at gøre det mere overskueligt at komme i gang med, ved at vise at frustrationer og (manglende) tålmodighed er en del af gamet og/eller ved at give nogle helt konkrete råd til hvad man kan gøre.

Denne rapport og alt arbejdet der går forud har kun været muligt, fordi vi blev valgt som en af de fem cases, der modtog støtte fra Applaus' Open Call i foråret 2019. Så 150.000 tak til Applaus!

KAPITEL 1 – OM BRANCHEN OG PUBLIKUM

Før jeg dykker ned i at fortælle om mit arbejde med publikumsudvikling, som er meget lavpraktisk og meget praksisorienteret, vil jeg gerne knytte et par kommentarer til publikumsudvikling i teaterbranchen; for jeg synes at der er nogle ting, man skal være opmærksom på, før man kaster sig ud i arbejdet.

Jeg synes du skal spørge dig selv; Hvad er publikums rolle i teater? Og hvordan arbejder I med publikum på dit teater eller i din organisation, fra top til bund, ledelse til "gulv"?

Teaterbranchen er en gammel skude, og jeg bliver ved med at støde på, om ikke diskussioner om, så i hvert fald modstridende holdninger til publikums rolle i branchen; og disse synes ikke at blive italesat i tilstrækkelig grad til at udrydde de misforståelser, jeg meget langt hen ad vejen tror det hele bunder i.

Efter ti år først med praktikker, frivilligt arbejde osv. og derefter med job forskellige steder i branchen, synes jeg at jeg kan se en tendens til to grupperinger – for forståelsen her meget groft skitseret; dem der mener at vi laver teater for kunstens skyld, og dem der mener at vi laver teater for publikums skyld. Og ligeledes helt groft skitseret er kunstnerne og de udøvende stærkest repræsenteret i "kunst-enden" og de administrative medarbejdere i "publikums-enden".

Denne grove forsimpning har jeg med alle mine Word-talenter skitseret her.

Hvad skal publikumsudvikling kunne?

Nogle er bange for at publikumsudvikling eller publikumsinddragelse betyder at vi spørger publikum hvad de gerne vil have og så spiller vi musicals og teaterversioner af populære film fra 90'erne og starten af 00'erne resten af vores liv.

Denne frygt er baseret på en misforståelse. Selv om Den Eneste Ene er en fantastisk film, så tror jeg ikke der er nogen af os der arbejder med teater, der mener at "det er så den vi spiller fra nu af".

Publikumsudvikling er meget mere nuanceret end det, og handler fra min stol om at lære mit publikum og min(e) ønskede målgruppe(r) bedre at kende, så mit teater (og ideelt set hele branchen) er bedre klædt på til at kunne træffe kvalificerede beslutninger om f.eks. repertoire, kommunikation og meget andet. Og at få de rigtige publikummer ind til de rigtige forestillinger.

Hvis nu jeg havde fundet ud af, at vores primære publikum var unge mænd på 20-22 år fra Nørrebro (og ikke den højtuddannede kvinde på 55+ fra København og opland, som det er), så ville jeg da i høj grad synes at det kunne være relevant at fortælle det til den, der træffer de kunstneriske beslutninger, hvis vedkommende f.eks. planlagde en stor egenproduktion om kvinder i tre generationer, barnløshed og fertilitetsbehandling. Om forestillingen så sættes på plakaten er i første omgang ikke afgørende; det vigtigste, som jeg ser det, er oplysningen og overvejelserne, der gerne skulle følge med. Det er vigtigt at

vide, hvem man gerne vil henvende sig til og hvem ens publikummer reelt er. Og hvem en given forestilling - helst allerede mens udviklingen er på idéplan - reelt henvender sig til. Måske især, hvis man tror man ved det, er det vigtigt at undersøge.

Publikumsbevidsthed, kunne man kalde det. Det gør de i filmbranchen.

Et "falsk" publikum

Dansk Film Institut (DFI) præsenterede 18. februar deres store brancheundersøgelse "PUBLIKUM TÆTTERE PÅ – en antropologisk undersøgelse af publikumsbevidsthed i den danske filmbranche" på et morgenmøde for branchen og andre interesserede. Brancheundersøgelsen er fortaget af det antropologiske designbureau will&agency, og er baseret på bl.a. rigtig mange interviews og workshops i branchen, og belyser flere problematiske aspekter af (ønsket om) arbejde med publikumsudvikling i filmbranchen. Rapporten rummer det de kalder ti centrale indsigter; ti områder eller fokuspunkter, hvor filmbranchen kan optimere deres publikumsbevidsthed. Langt det meste af det, de kom frem til, synes jeg at kunne genkende 1:1 fra teaterbranchen.

Rapporten er spændende læsning og anbefales hermed kraftigt! Hent den her:

https://www.dfi.dk/files/docs/2020-02/PTP_RAPPORT_2020.pdf

Især har jeg lyst til at vie den første indsigte der præsenteres i rapporten lidt ekstra opmærksomhed: 'Der arbejdes med et "falsk" publikum i dansk film'.

Her kommer et udsnit af rapporten:

"Undersøgelsen viser, at det danske filmmiljø har stor interesse i at blive præsenteret for nye metoder til at komme tættere på publikum.

Undersøgelsen viser imidlertid også, at når aktører i branchen i dag taler om publikum og publikumsinddragelse, henviser de kreative overvejende til deres kolleger, familie og venner.

Det kan være udtalelser, der handler om, at man inddrager sin manuskriptforfatter, at man diskuterer sine idéer og tanker med vennerne, eller at man tester idéerne af på kollegaer.

Indsigten peger således på, at der findes en form for "falsk" publikum i branchen, i den forstand, at der tilsyneladende mangler et større og tidligere fokus på det "rigtige" publikum, dvs. dem der faktisk skal tiltrækkes til at se filmene.

Undersøgelsen viser også, at det potentielt betalende publikum oftest først kommer i spil meget sent og længe efter filmens idé og udviklingsfase. Typisk sker det først i klippefasen og i andre tests i den afsluttende fase. Til trods for interessen for at komme tættere på publikum tidligere i processen, er der udbredt bekymring om, hvordan, hvor meget og hvor tidligt publikum kan involveres.

I denne forbindelse skaber ordet "involvering" særlige kvaler, da den kreative frihed anses for at udgøre selve essensen i skabelsen af danske film. I arbejdsgruppen blev det således foreslået at erstatte involvering med "bevidsthed", da sidstnævnte fungerer bedre som betegnelse for den viden og indsigte om et forventet publikum, der kan bruges som "krydderi", perspektiv og mulig kreativ inspiration."

Det synes jeg er edderinteressant! Især fordi det faktisk viser en velvilje fra "de kreative", som de kaldes her, til at være bevidste om publikum fra starten – fordi de *tror* de er det. Og fordi ordet "involvering" skaber kvaler; som jeg ser det sandsynligvis pga. samme begrebsmisforståelse der gør nogen bange for at de skal spille Den Eneste Ene igen og igen.

Jeg er opmærksom på, at rapporten er udarbejdet om filmbranchen, men jeg er ikke et sekund i tvivl om at man ville finde samme resultat i teaterbranchen.

Kommunikation, kommunikation, kommunikation

Jeg har lyst til (helt sikkert ikke som den første) at pege på en stor udfordring, som jeg ser det: intern kommunikation. Både internt i branchen og internt i diverse organisationer, faktisk.

Kommunikation internt i branchen er problemet, hvis nogen stadig tror at publikumsudvikling eller publikumsbevidsthed betyder at overgive al magt til publikum. For det gør det ikke. Den opfattelse skal nuanceres med hele farvespektret.

Og kommunikation er også (en del af) problemet, når "de kreative" tror, de tænker publikum med i deres proces. Mere åbenhed ville skabe klarhed om denne reelle manglende publikumsbevidsthed; for det er klart at dine venner og familie altid vil fortælle dig det, du gerne vil høre. Og det kan være svært at høre noget andet.

Jeg ved at mange kreative kan føle sig hæmmet af at skulle åbne de første meget sårbare stadier for andre. Og det kan jeg virkelig godt forstå! Men det er også lidt sjovt, for som jeg ser det handler det langt hen ad vejen om forfængelighed; og burde forfængeligheden ikke være i forhold til det færdige produkt og ikke processen? Her kunne en tryk kommunikation også gavne, fordi vi kunne hjælpes ad med at huske på det større formål og at det er okay at være sårbar lige nu, for det er for forestillingens (og i forlængelse, teatrets) bedste, og vi lærer og bliver klogere sammen. Og selv om det lyder ret lilla-spirituel-svævende, når jeg ser det på skrift, så mener jeg det altså, og jeg mener det mere håndfast og konkret end det måske lige lyder.

Det er udfordrende at få kritik, men jeg tror da altid det gør et produkt bedre. Flere øjne, flere hjerner. Måske arbejder vi med en fejlagtig forståelse af, at alt hvad man laver skal være guld fra starten, og i så fald kan jeg godt forstå at man ikke har lyst til at åbne rodebutikken for andre. Jeg tror vi ville få meget mere ud af at være åbne helt fra idéfasen – både overfor hinanden internt i organisationerne og måske også i branchen, men også over for det publikum, vi forestiller os vi vil henvende os til med en given forestilling.

De online-tjenester, der de sidste år har været med til at udfordre live-kunsten, producerer jo stort set intet indhold uden først at have gennemresearchet den ønskede målgruppe, dennes behov og præferencer. Og så producerer de en hel serie med astronomiske budgetter, for de ved, at målgruppen er der og er interesserede. Det er der helt sikkert også nogen, der vil kalde "leflen for publikum", men jeg siger heller ikke at vi skal kopiere modellen en til en. Jeg siger bare, at det ikke skader at skele til nogen der har gigantisk succes, og så se, om der er noget vi kunne lære noget af. Og "efterligne" i vores egen skala.

Og med alt dette prøver jeg på ingen måde at sige at det er "de kreatives" skyld det hele. For vi er alle

sammen lige gode om at være dårlige til at kommunikere. Fordi det er omstændeligt, og måske ikke sådan vi plejer at gøre.

Men det må alt andet lige være for det kunstneriske produkts bedste.

For det er jo det, der er så sjovt! Vi vil alle sammen gerne have at vores kunstneriske produkter, vores forestillinger, vores hjertebørn, får det bedst mulige liv og blive set af flest muligt (af de rigtige) publikummer. Og jeg skriver (de rigtige) fordi der også er en bæredygtighedstanke i publikumsbevidsthed og -udvikling; salene skal ikke fyldes op for enhver pris, for så ender vi stensikkert med at præsentere forestillinger for publikummer der bare ikke er målgruppen. Og vi ved, at det tager rigtig mange gode oplevelser at opveje "en dårlig". Så vi risikerer at skade vores egen sag, hvis vi ukritisk prøver at skovle alle ind til alt.

Bæredygtighed

Salene skal ikke bare fyldes op. Dørene skal åbnes for dem, en given forestilling henvender sig til; og her skal vi bruge vores publikumsbevidsthed. Allerhelst til at afsøge og undersøge målgrupper som det første i processen, blive klogere og lave et produkt der rammer bedre, og i det allermindste til at henvende os til "de rigtige" i lanceringen af og den eksterne kommunikation omkring en given forestilling.

Ideelt set er publikumsbevidsthed en del af hele en forestillings liv. Fra idéundfangelse til sidste applaus. Ikke fordi vi så kan krydse den af en tjekliste og sige at nu arbejder vi med publikumsudvikling, men fordi det er sådan vi har de bedste forudsætninger for at skabe det bedste produkt og give det den bedst mulige modtagelse og levetid.

Det blev jeg nødt til at sætte ramme omkring, fordi jeg synes det er så vigtigt!

Intern tillid: bedre branche

Jeg har egentlig længe – og efter rigtig mange, rigtig interessante samtaler med rigtig mange kloge mennesker i branchen – tænkt, at vi skulle begynde at betragte spørgsmålet om hvorvidt vi laver teater for kunstens eller for publikums skyld som et spektrum, hvor vi kunne tale om, hvorhenne på spektret vi gerne vil være. I "vi laver kunst for kunstens skyld"-enden eller "vi laver kunst for publikums skyld"-enden eller et sted imellem, som skitseret i starten af dette kapitel. Men det tror jeg ikke længere er godt nok.

Vi er afhængige af hinanden og bliver nødt til at blive bedre til at bruge hinanden. Både for publikums skyld, men også for vores egen. Som jeg ser det, er det at vi har de to ender af et spektrum, eller de to grupperinger i branchen, ikke kun en udfordring for vores produkter. Det er også en kæmpe udfordring for trivsel i branchen.

Jeg havde ikke været i branchen længe, da jeg første gang hørte:

Hvis der kommer mange publikummer, så er det fordi det er en god forestilling.

Hvis der ikke kommer nogen, så er det på grund af dårlig PR.

Og jaja, det bliver sagt med et glimt i øjet, men den er godt nok sejlivet.

Og jeg ved, de siger det samme i filmbranchen og at journalisterne i mediebranchen guddødme også kan tørre den af på "kommerciel afdeling", hvis deres artikler ikke når det ønskede reach.

Det er altså både et ekstremt utaknemligt og urimeligt paradigme at arbejde under, og straight up forkert.

Vi kæmper jo imod os selv! Og man præsterer altså bedre i trygge omgivelser, hvor man trives – og hvor ens faglighed værdsættes og respekteres. Så det må være i alles interesse at kigge på den jargon eller den tilgang til de forskellige fagligheder i branchen.

Jeg gentager; vi vil alle sammen det samme i teaterbranchen. Vi vil lave gode forestillinger, som rigtig mange af de rigtige mennesker ser og finder glæde i.

Jeg vil gerne omskrive klamamsen:

Hvis der kommer mange publikummer, så er det fordi det er en god forestilling, baseret på godt arbejde hele vejen rundt.

Hvis der ikke kommer nogen, så er det fordi vi ikke har været gode nok til at samle vores viden og kompetencer fra de forskellige afdelinger i de forskellige stadier af udviklingen og markedsføringen. Hvad kan vi lære af det til næste gang?

Okay, den er ikke så mundret som "dårlig PR", og helt sikkert også mere omstændelig at arbejde ud fra, men jeg er sikker på at tillid til hinandens arbejdsområder, hinandens kompetencer og troen på det fælles mål både vil skabe bedre arbejdsforhold og bedre, mere velmodtagede forestillinger.

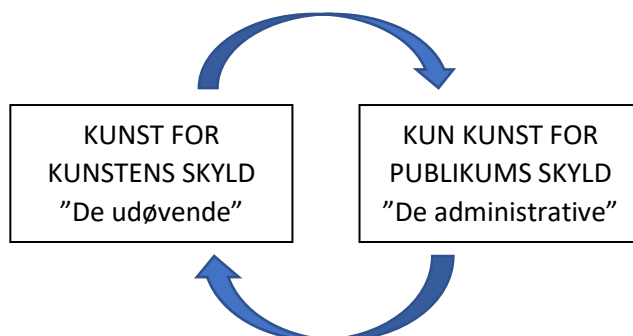
Så: i stedet for de to grupperinger eller de to ender af spektret, foreslår jeg at vi bliver bedre til at tænke i kredsløb. Vi kan ikke undvære hinanden.

Vi er alle forbundet i livets store kredsløb, som Mufasa så rigtigt siger til Simba. Her er det så bare teatrets kredsløb – selv om teater selvfølgelig nogle gange føles lige så vigtigt som liv og død.

Jeg ønsker mig at vi i stedet for denne model:

mere kunne nærme os noget a la det her:

I stedet for at fedte rundt i hver vores ende af et spektrum, ville det være en kæmpe gevinst for alle, hvis arbejdet og processerne blev mere cirkulære. At vi bliver bedre til at tale samme, huske vores fælles mål og have tillid til hinandens kompetencer og faglighed. Og så vil den skarpe læser også have set, at jeg har rykket de to ender af spektret meget tættere sammen.

Helt konkret tænker jeg: Produktionsmøder er f.eks. ofte der, hvor man mødes; kunne vi tænke i at udvide det der foregår på produktionsmøder til mere end en time om ugen? Kunne vi blive bedre til at mødes før produktionsstart og sørge for at "alle er med", at alle bliver spurgt og hørt? Tage den helt store snak om hvad det er vi gerne vil med det givne projekt, og hvem vi gerne vil nå ud til? Eller hvem vi ser som oplagt målgruppe til en fortælling, der allerede er i udvikling?

Kunne det blive fortid at en kunstnerisk leder smækker et færdigt manus og en kontaktliste på det allerede valgte hold, på kommunikations- eller publikumsudviklingsmedarbejderens bord og siger "sælg den her"? (Her arbejder jeg igen med ekstremer for at tydeliggøre en pointe, så bær over med mig.) Kunne det være fremtiden at arbejdet med publikumsudvikling bliver integreret på alle niveauer i den allerede eksisterende praksis, så der ikke sidder én medarbejder og prøver at trække publikumsbrillen ned over hovedet på alle andre? At alle er engagerede i arbejdet?

Kunne teatrene hjælpe en kunstner eller en dramatiker helt i idéfasen; f.eks. ved at en dramatiker henvender sig med en idé og teatret hjælper med at skaffe deltagere til en fokusgruppe og en snak om idéen? Min erfaring er at der er rigtig mange, der gerne vil inddrages i den slags ting, og at det skaber loyalitet og relationer; deltagere i sådan en snak vil sandsynligvis være interesseret i fortsat at følge med i processen. Sådan et samarbejde eller fokusgruppe-format ville kunne gentages flere gang i et produktionsforløb, så man hele tiden har publikum og/eller repræsentanter for den ønskede målgruppe inde over.

Jeg siger ikke, at det er nemt. Og jeg siger heller ikke at afdelingerne og grænserne skal nedlægges, for vi er alle sammen gode til lige præcis det, vi arbejder med, så det skal vi blive ved med. Men jeg siger at vi skal blive bedre til at kommunikere på tværs af de skel, vi selv har konstrueret.

Jeg tror ikke endnu at den hellige gral ift. at højne trivsel i og udvikling af den danske teaterbranche findes, men jeg håber at dette kapitel måske har givet dig lyst til at gå ud og tage kredsløbsnakken med nogen, du arbejder sammen med. Kan vi gøre arbejds- og skabelsesprocesserne mere til "alles" og blive bedre til at sparre og bruge hinanden, arbejde på tværs af skel (og måske overbevisninger)?

Hvis du arbejder på et teater eller i en anden organisation, så vil jeg foreslå dig at starte med at tage snakke med din øverste leder. Intet kommer til at ændre sig, hvis ikke cheferne er med. Og hvis du er øverste leder, så er jeg vildt glad for at du sidder med denne rapport! Du fører allerede over mange af dine kolleger ;-) (Dette var rapportens første og sidste smiley. Det lover jeg.)

KAPITEL 2 – TEATER GROB

I dette kapitel kan du læse mere om Teater Grob, vores publikum, vores internationale arbejde og om de overordnede linjer for mit arbejde med relationsbåret publikumsudvikling på teatret. Hvis du allerede ved alt om Teater Grob og vores Extended Universe-projekt kan du springe direkte til kapitel 3.

TEATER GROB

Teater Grob er et lille teater, der i ti år har haft til huse på Nørrebrogade 37 på Nørrebro i København. Teatret præsenterer udelukkende nyskrevet dramatik; indtil for to år siden præsenterede vi kun ny *dansk* dramatik og stort set kun i naturalistiske universer og scenografier; tæt på hverdagen, tæt på danskerne. For to år siden begyndte teatret så at åbne op for internationale samarbejder, og præsenterer derfor nu også udenlandsk dramatik – men stadig nyskrevet. Stilen er også blevet friere og publikum kan nu også opleve mere abstrakte scenografier og universer på Teater Grob.

Det praktiske

- Der er plads til 145 publikummer i Teater Grobs sal
- Teatret præsenterer 5-10 forestillinger om året, heraf 1-2 egenproduktioner
- Teatrets kunstneriske leder er netop gået af og teatret har nu et jobopslag ude, hvor de søger en teaterchef. Dette betyder et skifte fra de sidste fem år med en tohovedet ledelse.
- Teater Grobs faste personale består pt. af:
  - en administrativ leder der pt. er konstitueret leder
  - en kommunikationschef
  - en produktionschef
  - en publikums- og billetansvarlig (mig)
  - en assisterende producent (der også er Grobs kreative producent)
  - en dramaturg og international producer.
  - 10 faste deltidsansatte i foyer/bar.

ÅRSKORTHOLDERNE

Teater Grob har haft årskort siden 2015 og har i skrivende stund knap 600 årskortholdere. Det almindelige årskort koster 600 kr. og et årskort for unge til og med 30 år koster 400 kr.

Med et årskort til Teater Grob får man...

- gratis adgang til at se alle Teater Grobs forestillinger i et år fra købsdato, lige så mange gange man vil.
- 30% rabat på ledsagerbilletter
- 20% rabat i baren
- invitationer til særarrangementer, herunder:
  - årskortpremiere på alle forestillinger
  - eksklusive arrangementer f.eks. med og oplæsningerne af aktuelle skuespillere eller andre
  - julearrangementer og andet.

Mange af vores årskortholdere er meget loyale; de har været faste gæster i mange år, er på fornavn med flere af de fastansatte og fungerer i praksis også tit som ambassadører for stedet, fordi de med ledsagerrabatten måske har større incitament for at tage "nye publikummer" med ind at se en forestilling.

DE EFTERTRAGTEDE UNGE, GROW OG PROLOG

I 2019 var 30% af Teater Grobs publikummer unge under 30 år, hvilket gør Teater Grob til et af de københavnske "voksen-teatre" der har klart flest unge besøgende. Disse unge tæller både skoleklasser - både udskoling, gymnasiale uddannelser og andre - samt unge årskortholdere og "løsgængere".

Teater Grob spiller meget få deciderede ungdomsforestillinger, men stoler på at de unge mennesker også besøger os, da vores forestillinger er almengyldige og derfor i sagens natur også henvender sig til unge. Derudover har vi nogle ungdomsinitiativer tilknyttet huset, som vi ved, også er med til at introducere nogle unge for huset, som måske ellers ikke ville have lagt vejen forbi os: Grow og Prolog.

Grow er Grobs udviklingsplatform for unge teatertalenter; en selvstyrende forening, der støttes økonomisk af og har til huse på teatret. I sommeren 2019 skiftede Grow ham og gik fra at være udviklingsplatform for alle unge med interesse for alle lag af scenekunst til at fokusere mere på dramatikken og de unge dramatikere. Grow er nu et format, hvor et kunstnerisk råd hvert andet år udvælger en håndfuld unge, spirende dramatikere, der sammen med en kreativ producent bestemmer rammerne for og indholdet af Grow i halvanden sæson. Det står så de unge dramatikere frit for, hvad de vil bruge hinanden, huset og tiden til. Det første kuld af "det nye Grow" består af syv unge dramatikere, der bl.a. har afholdt en todages readingfestival i Grobs sal med egne tekster og unge instruktører, skuespillere og dramaturger på og bag scenen. De eksperimenterer lige nu med den kollektive skriveproces og de planlægger en forestilling baseret herpå. Grow er tænkt til de 20-30-årige.

Prolog er en teaterskole og kursusudbyder for de 18-25-årige, der også holder til på Teater Grob, under ledelse af en dramapædagog. Prolog-eleverne støttes af fast tilknyttede undervisere og gæsteundervisere i alle aspekter af teaterproduktion. Hvert hold slutter forløbet med visning af en teaterforestilling, de selv har skabt fra bunden. Derudover arbejder Prolog med andre formater som labs og pop-up-events.

Derudover har Teater Grob i løbet af de sidste to år indgået i det europæiske samarbejdsprojekt Extended Universe, der også har fokus på unge – her specifikt de 15-25-årige.

EXTENDED UNIVERSE & GROBS INTERNATIONALE ARBEJDE

I 2018 blev første spadestik til det ambitiøse tværeuropæiske teaterprojekt, Extended Universe, taget af Teater Grobs internationale producer og det engelske teater Boundless Theatres kunstneriske leder.

Extended Universe har til formål at skabe teater for, af og med unge i fire europæiske storbyer; København, London, Athen og Barcelona, med temaerne UTOPI, MAGT og UNGDOMSKULTUR.

Projektets mål er at udvide teateruniverset; både den fysiske oplevelse af at en teaterforestilling kun foregår i teateret, og den ret lukkede proces en teaterproduktion ofte er.

Extended Universe skulle undersøge hvordan man som teater kan arbejde med at få en given målgruppe (her unge) med ind over hele udviklings- og skabelsesprocessen – hvorfor publikumsudvikling i sagens natur

er et vigtigt element i projektet – samt hvordan man tvær- eller transmedielt kan udvide en teaterforestillings univers og historie, og endelig hvad et tværeuropæisk samarbejde ville kunne bidrage med ift. sparring, udvikling osv.

Hvert teater valgte en ung dramatiker til projektet, og de fire dramatikere udarbejdede sammen en grundlov, de alle skulle skrive ud fra – over ovennævnte temaer; utopi, magt og ungdomskultur. Grundloven endte med at indeholde både konkrete ting, der skulle indgå i de fire værker (natsværmere, ild og fisk f.eks.) og benspænd som ”en fremmed kommer til”.

Alle teatre nedsatte helt i starten af forløbet et lokalt advisory board af unge, der i hele processen har fungeret som sparringspartnere for dramatikerne og de kreative hold i det hele taget. På Teater Grob døbte vi vores advisory board ’Dream Team’ og vores drømmehold består af 12 unge i alderen 18-25. De har været med til syv møder herinde på teatret, og har bidraget med alt fra konkret sparring på vores dramatikers helt tidlige idéer om hvilket univers forestillingen skulle foregå i, genre, karakterer og meget andet, til at deltage i arbejdet med publikumsudvikling og det transmediale kommunikationsarbejde. Og selvfølgelig uvurderlig viden om dem selv, deres liv og deres måde at bruge kultur og teater på, og dermed vigtig viden om og en direkte indgang til målgruppen.

Projektet Extended Universe skulle være kulmineret i maj 2020 med fire premierer fordelt i de fire lande, men situationen endte pga. coronakrisen med at se markant anderledes ud end forventet. Både teatret Sala Beckett i Barcelona og teatret Entropia i Athen meldte meget hurtigt efter coronavirussens indtog, at de måtte lukke på ubestemt tid. Begge deres forestillinger er altså lagt ned, måske for bestandigt. Boundless Theatre havde hele tiden regnet med at deres kunstneriske produkt skulle være en podcast, hvilket har gjort at de mere eller mindre har kunnet producere og præsentere som planlagt. Vi på Teater Grob valgte at producere forestillingen næsten færdig – med en revideret tidsplan, en masse afstand og endnu mere håndsprit – og håber at kunne præsentere forestillingen for omverdenen i efteråret 2021, når repertoireplanlægningen og omstændighederne generelt tillader det.

PUBLIKUMSUDVIKLING PÅ TEATER GROB / APPLAUS-ANSØGNINGEN

Teater Grob har siden marts 2019 - bl.a. takket være støtten fra Applaus - haft en fuldtids publikums- og billetchef ansat (undertegnede). Publikumsudvikling er altså på sin vis lagt ind, der hvor kontakten til teatrets gæster alligevel er; i billethåndteringen pr. mail, telefon og i baren når der spilles forestillinger i huset.

Publikumsudviklingsdelen af stillingen har på papiret fyldt ca. 10 timer om ugen i gennemsnit, men det har været meget varieret hvor mange timer der reelt er gået pr. uge. Nogle gange mere end ti, nogle gange mindre.

”Relationsbåret publikumsudvikling”

Som nævnt har jeg arbejdet med det jeg kalder relationsbåret publikumsudvikling; det vil sige, at jeg har lavet meget dialogbaseret netværksarbejde og har haft fokus på at forankre teatret lokalt og skabe relationer mellem teatret og andre aktører, herunder nogle unge. Formålet med relationerne har lige så meget været at investere i en bæredygtig fremtid, hvor Teater Grob indgår som en naturlig del af Nørrebro (kultur)liv, som det har været helt konkret at få nogle nye publikummer i teatret. Endelig har en del af denne dialogbaserede tilgang været at blive klogere på vores lokalområde; vi skal selvfølgelig ikke bare ses

og blive husket og brugt, vi skal også være nysgerrige og have lyst til at lære noget nyt om vores lokalområde og vores (ønskede) publikummer.

Jeg har det forgangne år haft fokus på:

- At udvide og udvikle vores netværk og vores lokalforankring ved at etablere og/eller vedligeholde kontakten til diverse organisationer, virksomheder, kulturaktører, andre teatre osv. – både i lokalområdet og bredere. Det er både vigtigt for:
  - o at skabe relationer med (lokale) nøglepersoner, der, udover selv at være potentielle nye publikummer, kan fungere som "gatekeepers" til de mennesker de arbejder med; f.eks. alle dem, der arbejder med unge på Nørrebro.
  - o at erfaringsudveksle, sparre og blive klogere; på potentielle publikummer, på tanker om loyalitet og fastholdelse osv.

- At undersøge muligheden for at udvikle den unge målgruppe, som teatret allerede har ret godt fat i. Dette arbejde er udsprunget af Extended Universe-projektet og visionen her bag, men arbejdet har ikke været begrænset hertil.
  - o Specifikt har målet været primært at række ud til unge på Nørrebro, sekundært unge i København i det hele taget, for i første omgang at blive klogere på deres teater- og kulturtanker og -vaner, og derefter måske at kunne skabe nogle konkrete ændringer på baggrund heraf, der vil gøre det mere sandsynligt at de vil prioritere at bruge deres ressourcer på at besøge os.

- At styrke relationen til de eksisterende publikummer
  - o Primært med fokus på dem vi anser for at være de mest loyale og dem der mest sandsynligt fungerer som ambassadører for teatret; vores årskortholdere.
  - o Derudover spiller kommunikationschefens arbejde en større rolle ift. fastholdelse af de mere løst tilknyttede eksisterende publikummer, men jeg har også forsøgt at arbejde med denne del af målgruppen, f.eks. i kraft af afholdte åbne prøver, der er tænkt til at give publikum et eksklusivt "kig bag tæppet" på en teaterproduktion, udover at det giver det kreative hold den første smag af publikum i salen, selvfølgelig.

Vi har som nævnt allerede ret godt fat i de unge, og synes det var oplagt at arbejde videre den vej. Især i forlængelse af Extended Universe-projektet, der har inddragelse af unge som en integreret del af processen. I Extended Universe-regi er vi blevet enige om at definere de unge, vi gerne vil i kontakt med som den 15-25-årige, velvidende at der er meget stor forskel på en 15-årig og en 25-årig.

Personligt glædede jeg mig til at arbejde med de unge på Nørrebro, da vi i denne bydel har at gøre med en broget flok. Jeg havde en formodning om, at der er mange ikke-interessererede ikke-brugere blandt de unge på Nørrebro, og jeg håbede at engagere bare nogle af dem og dels få noget vigtig viden om dem og dels måske få lejlighed til at invitere nogen herind.

For en god ordens skyld får du lige et hurtigt rids over interessererede/ikke-interessererede brugere/ikke-brugere, for den segmentering kommer jeg til at benytte mig af og referere til nogle gange.

Interesserede brugere: vores publikummer, der kommer her eller i andre teatre – ofte eller jævnligt.

Interesserede ikke-brugere: Dem der siger ”*Jeg ved ikke, hvorfor jeg ikke går (mere) i teatret, jeg kan faktisk rigtig godt lide det*”.

Ikke-interesserede brugere: F.eks. de skoleelever, der ikke har haft noget valg, men er ”tvunget” med. Måske også en håndfuld ægtemænd?

Ikke-interesserede ikke-brugere: Dem der slet ikke har teater inde på radaren, som noget man kan bruge sin tid og sine penge på.

KAPITEL 3 – LOKALT, DIALOGBASERET NETVÆRKSARBEJDE

I dette og næste kapitel skitseres nogle af de publikumsudviklingsinitiativer jeg har søsat inden for det seneste år (marts 2019-marts 2020). Det er nu, det for alvor bliver lavpraktisk!

I dette kapitel gennemgår jeg fire specifikke cases fra mit arbejde, som jeg synes der er relevant læring i ift. at arbejde med publikumsudvikling.

I det efterfølgende kapitel fortæller jeg om mit fokusgruppeinitiativ Teatermøder.

DIALOGBASERET NETVÆRKSARBEJDE SOM PUBLIKUMSUDVIKLING

Publikumsudviklingsarbejde er, som nævnt, for mig primært relationsbåret; jeg arbejder meget netværks- og dialogbaseret, og som med alle andre relationer er det svært på forhånd at vide, hvilke ønskede relationer der bliver til noget (hvor der er kemi og de rette omstændigheder, om man vil), hvilke relationer der bærer hvad med sig (især hvis man har et ønske om et konkret resultat) og hvilke relationer der åbner op for mødet med andre mennesker og/eller andet end det, man troede, man havde brug for.

Det er langt fra alle af mine initiativer, der (endnu) har ”båret frugt” – altså givet ny viden, nye publikummer eller udsigt til samme – men det er for mig at se ikke det samme som at det ikke kommer til at ske.

Arbejdet med publikumsudvikling er rigtig meget at arbejde med de lange, seje træk. For mig personligt har det nogle gange været kilde til frustration og en, måske ikke manglende, men i hvert fald til tider svækket motivation, fordi; nytter det alt sammen overhovedet noget?

Derfor har jeg i dette afsnit prøvet at vise, hvor lang tid der kan gå/er gået for mig i konkrete tilfælde, fra første kontakt, over kaffemøder og andet, til resultat eller konkret samarbejde. Jeg håber at det måske kan være til hjælp for nogen, der sidder i samme situation som jeg har siddet i.

Men jeg starter lige med at spoile helt vildt. Her har du en kasse med alle mine bedste råd til dig, der gerne vil arbejde med publikumsudvikling, som jeg er kommet frem til, bl.a. i arbejdet med de fire cases, der behandles i dette kapitel.

MINE BEDSTE RÅD TIL DIG DER GERNE VIL ARBEJDE MED (RELATIONSBÅRET) PUBLIKUMSUDVIKLING

- **Kontakt bredt.** Det tager lang tid at opbygge en meningsfuld relation, og det tager ofte lang tid bare at etablere kontakten. Skyd derfor med spredehagl i starten af processen og kontakt så mange som muligt.

- **Skriv ned.** For overblik og motivation. Notér – f.eks. i et dagbogsformat – hvem du kontakter hvornår. Så kan du både let lægge planer for hvornår du gerne vil følge op på en kontakt, og du har det stående på papir, at du faktisk rækker ud, gør noget, arbejder; for mig er det rart for motivationen.

- **Følg op.** Notér dig hvem du har kontaktet og hvornår, og følg hurtigt op, hvis du ikke hører noget. Hvis du har haft en kaffeaftale med nogen, så sørg også for at følge op igen bagefter inden for lang tid. Når der endnu ikke er nogen konkrete samarbejdsaftaler er relationen stadig meget skrøbelig og skal plejes lidt ekstra.

- **Tag ansvar.** Selv om du tager initiativ til f.eks. et samarbejde, som du kan se ville være til gavn for begge parter, så behandl det som dit projekt; alle har travlt med alt muligt, men alene det at du har fokus på mulighederne for relations- og netværksarbejde er en gave i sig selv. Og det forpligter.

- **Tro på tiden.** Et initiativ eller en kontakt er aldrig forgæves; du ved ikke, hvem der pludselig kommer i tanke om dig en dag – måske længe efter at du har taget kontakt første gang og/eller opgivet at der "skulle komme noget ud" af relationen.

- **Overvej målgruppen.** Overvej om det er nødvendigt at komme i kontakt med de ikke-interesserede ikke-brugere. Det er svært og slidsomt – og sandsynligheden for et konkret outcome er (efter mine erfaringer) ringe. Overvej, hvorfor du gør det. For mig har det også givet energi at gå efter "de svære bolde" fordi jeg har været oprigtigt nysgerrig på de ikke-interesserede ikke-brugere, og har haft en (måske naiv) overbevisning om, at alle kan blive teatergængere, hvis de bare introduceres for det rigtige teater på det rigtige tidspunkt under de rigtige omstændigheder.

- **Overvej kontaktpersonerne.** Det er selvfølgelig vigtigt at overveje i det hele taget, hvem man tager kontakt til, men i etableringen af en kontakt har jeg lært, at det også er givtigt at holde sig for øje, om de nøglepersoner man kontakter (med henblik på videre kontakt i deres netværk f.eks.) selv er interesserede eller ikke-interesserede, brugere eller ikke-brugere. Det betyder selvfølgelig noget for deres engagement i samarbejdet og i det at skulle "tage nogen med".

- **Byg bro.** Overvej muligheden for at introducere en (mål)gruppe for noget andet end en færdig forestilling; en snak med en skuespiller, en rundvisning på teatret eller et andet arrangement på teatret kan måske gøre det mindre skræmmende at træde over dørtærsklen en anden gang, og måske endda se en forestilling på et tidspunkt.

- **Reflektér.** Sæt tid af (gerne hver uge) til at reflektere over din proces. F.eks. ud fra følgende spørgsmål, tyvstjålet fra Applaus' Open Call-logbog, som jeg fandt rigtig meget mening i at bruge noget tid på – dog "kun" i slutningen af hver måned:

1. Hvad er der sket i den seneste projektperiode? *(Dette kan være milepæle eller aktiviteter, der involverer publikum/borgere, interne aktiviteter, workshops, møder, premiere eller lign.)* (Du har ofte nået mere end det føles som. Klap dig selv på skulderen!)

2. Hvad har været den største projektsucces i den seneste projektperiode? *(beskriv hvad og hvorfor)*

3. Hvad har ikke fungeret/slået fejl/gået anderledes end forventet i den seneste projektperiode? *(beskriv hvad og hvorfor)*

4. Hvilke aktiviteter, begivenheder eller hændelser, som har fundet sted i den seneste projektperiode, har fået jer til at ændre fremgangsmåde, skifte metode, eller målsætning eller har bekræftet jer i at processen er på rette spor?

Og min egen tilføjelse:

5. Hvem du har mest lyst til at kontakte/følge op med? (Min erfaring er at mavefornemmelse og lyst spiller en overraskende stor rolle – både ift. motivation, men også ift. hvilke relationer der faktisk ender med at være betydningsfulde. Stol på din intuition.)

Hvis du er nysgerrig på, hvordan jeg er kommet frem til ovenstående, så eksemplificeres det i de valgte cases herunder. Og jeg må da indrømme, at jeg håber du vil læse med.

Og i forlængelse af kapitel 1 har jeg lyst til at tilføje følgende råd, der er mere meta-baseret, men bestemt ikke mindre vigtigt:

Ta' kredsløbssnakken med din leder, dine kolleger og dine samarbejdspartnere. Opfordr til eller insistér på samtalen på tværs af afdelinger, arbejdsområder og kompetencer. Og på at tænke publikum ind i en proces så tidligt som overhovedet muligt. Sammen er vi både stærkere og klogere.

Jeg tror både det er vigtigt for din trivsel, din arbejdsglæde og selve dit arbejde at vide, hvordan du og din organisation forholder sig til publikumsudvikling, og hvordan og hvornår i processen dit arbejde vil kunne/kommer til at bidrage.

LOKALT NETVÆRKSARBEJDE

Som nævnt har lokalforankring og lokalt arbejde fyldt en del i mit arbejde med publikumsudvikling det sidste år. Det har det både fordi Teater Grob gerne vil være hele Nørrebro's teater, og derfor både er interesseret i at lære alle vores naboer bedre at kende og blive klogere på, hvordan vi kan blive et teater for hele Nørrebro. Og det har fyldt meget, fordi vi havde en målsætning om at nå ud til og blive klogere på de unge på Nørrebro, og vi har arbejdet ud fra den tanke, at en god måde at nå vores antagede ikke-interesserede ikke-brugere blandt unge på Nørrebro, var at gå igennem voksne tillidspersoner, f.eks. i de klubber, de kommer i, i de tilbud kommunen stiller til rådighed osv.

Oprindeligt var planen at nedsætte et lokalt advisory board som pendant til vores Dream Team; stort set alle fra Dream Team er teaterinteresserede og derfor ikke repræsentative for den brede målgruppe, og er derfor i sagens natur heller ikke ikke-interesserede ikke-brugere, som var dem, jeg var mest nysgerrig på. Jeg tænkte at hvis jeg fik engageret nogle unge ikke-interesserede ikke-brugere ville jeg få konkret viden om hvilke tanker og fordomme de kunne have om teater – hvis de altså overhovedet var bevidste nok om den kunstart til at have gjort sig den slags tanker – samt hvordan de ellers tænker og bruger kultur.

Det gik dog ret hurtigt op for mig at det var uholdbart at tro, at jeg ville kunne engagere ikke-interesserede ikke-brugere til et længere forløb; Dream Team består jo netop af teaterinteresserede unge, fordi de er det; teaterinteresserede. De får også noget ud af at være en del af Dream Team. Hvis jeg etablerede et ikke-interesseret ikke-bruger-baseret ungeråd ville jeg ikke have andet at tilbyde end snacks og et eksklusivt indblik i en verden, de ikke er interesserede i. Så jeg vurderede at det ikke ville kunne lade sig gøre, eller i hvert fald at mine kræfter ville være bedre brugt andetsteds.

Jeg besluttede mig derfor for at prøve at indsamle den ønskede viden, ikke i et langt forløb med de samme mennesker, men ved engangsbesøg inspireret af Louise Ejgods "Teatersamtaler"; gennem lokale tillidspersoner ville jeg invitere små grupper af unge ind at se en forestilling med en forudgående snak om forventninger og tanker om teater generelt, og en kort opfølgning bagefter.

I dette kapitels næste fire afsnit gennemgår jeg følgende fire cases. De er alle udvalgt fordi jeg synes de siger noget væsentligt i forhold til det at arbejde med publikumsudvikling, og fordi de hver især har bibragt mig enten vigtige erfaringer eller konkret viden. De fire cases kort fortalt:

Blågårdens Bibliotek → Gadepulsen +: Arbejde med målgruppen "ikke-interesserede ikke-bruger" med udgangspunkt i en klub for kriminalitetstruede unge mænd på Nørrebro.

Det Gode Naboskab → Tirsdagsnetværket → mange flere: En impulsbeslutning der åbnede rigtig mange døre.

Indvandrer Kvindecetret: Hvor let det kan gå. Og hvor lang tid det alligevel tager, selv om det går godt.

KBH+ → Projektakademiet: Om at lade unge undersøge unge. Og om de udfordringer det kan bringe med sig.

Alle personer i dette afsnit omtales med to bogstaver for anonymitet.

BLÅGÅRDENS BIBLIOTEK → GADEPULSEN +

Fra tidligere arbejde med publikumsudvikling har jeg god erfaring med at indgå i relationer med biblioteksmedarbejdere. Det er min erfaring at de ofte er, eller i hvert fald kan være, meget velbevandrede i deres lokalområde og har en stor naturlig kontaktoverflade med de lokale, og derfor både kan virke som ambassadører, og tit ved hvem det giver mening at tale med ift. lokale foreninger, initiativer, institutioner osv.

Derfor kontaktede jeg DO fra Blågårdens Bibliotek, som er bibliotekar og arbejder med børne- og ungelitteratur – og derfor med børn og unge på Nørrebro. Der gik noget tid før vi fik en kaffeaftale på plads, men da vi mødtes talte vi til gengæld også i halvanden time. DO var rigtig sød, og udover en god snak om kultur i det hele taget, naboskab og lokalområdet, pegede DO mig i retning af et par aktører, det kunne være interessant at tale med. Især blev jeg nysgerrig på Gadepulsens +, som DO kaldte ”de frække drenge i området”.

DO lovede at sætte mig i kontakt med en fra Gadepulsens +, som jeg synes lød som en rigtig interessant gruppe ikke-interesserede ikke-brugere at komme i kontakt med. Specifikt har jeg en idé om at de ville være interessant at invitere dem ind at se EN FANDENS MAND med Anders Haahr Rasmussen, der handler om at være en moderne, blød mand i en MeToo-tid; den spillede hos os 15. – 21. september 2019. Ellers tænker jeg at forestillingen NASSIM, der er af en iransk dramatiker og handler om at bo i et fremmed land og være flersproget, ville være oplagt. Den spillede hos os 1. – 3. oktober.

Jeg skrev lidt mere frem og tilbage med DO, men noget egentlig samarbejde opstod der ikke ud af dette kaffemøde. Det gjorde der til gengæld på sin vis med Gadepulsens, men det skulle vise sig at blive en lang proces. Jeg ventede længe på at DO ville sætte mig i kontakt med Gadepulsens, og da jeg længe ikke hørte noget, spurgte jeg hende om jeg ikke skulle henvende mig direkte til dem, men det afviste DO – høfligt, men bestemt. Så det undlod jeg, for ikke at træde nogen over tærerne.

Da der var gået over en måned – og jeg havde misset chancen for at invitere Gadepulsens ind at se EN FANDENS MAND og NASSIM, og jeg havde rykket DO en del gange – henvendte jeg mig alligevel via en kontaktformular på Københavns Kommunes hjemmeside til Gadepulsens og fik svar to dage senere.

OM GADEPULSEN +

Dagen efter at jeg henvendte mig til Gadepulsens fik jeg en mail fra LI, der er projekt- og aktivitetskoordinator for Gadepulsens. LI er uddannet kandidat i pædagogisk psykologi fra DPU og har været i denne stilling et par år. Det er LI, der planlægger aktiviteter med drengene, og fører dem ud i livet (aktiviteterne, mente jeg – men egentlig også drengene).

Gadepulsens + er et kommunalt tilbud til det, de kalder *kriminalitets- og bandetruede* unge mænd mellem 18-25 år. Gadepulsens består af fire centre i København; Rådmandsstræde, Tingbjerg, Voldparken og så Indre Nørrebro, specifikt området omkring Blågårdsgade, Blågårds Plads og Korsgade. Gadepulsens har omkring 430 unikke brugere i København.

I Gadepulsens arbejder de med en intern kategorisering (blandt medarbejderne) af deres brugere, der således kan kategoriseres som tilhørende gruppe 1-4.

Gruppe 4 er dem der direkte indblandet i personfarlig kriminalitet. Dem i gruppe 4 kommer i klubben, men er dels ”meget svære at rykke” som LI siger, og er dels ofte også inde og ude af fængslet og derfor uregelmæssige i deres tilknytning til klubben.

Gruppe 1 er dem, der er i periferien af de uroskabende grupperinger, og som er i uddannelse eller job, men er født og opvokset i området og derfor kender dem i de andre grupperinger.

Gruppe 2 og gruppe 3 lægger sig i spændet mellem gruppe 1 og 4.

Klubben i Korsgade har åbent hver tirsdag-torsdag kl. 17-22, og drengene bruger det som et fritidssted, hvor de spiller spil og hænger ud, men hvor det også kan få vejledning af de tre tilknyttede vejledere; to med socialrådgiverbaggrund og en med lærerbaggrund, så det er alt fra skattespørgsmål over uddannelse til jobsøgning osv. de kan søge vejledning i forbindelse med.

FORLØBET MED GADEPULSEN

Allerede ugen efter første kontakt havde jeg et kaffemøde med LI, der var meget interesseret i et samarbejde og havde rigtig meget lyst til at præsentere de unge mænd fra Gadepulsen for teater. Hun er selv interesseret bruger.

Vi var desværre for sent ude ift. NASSIM, der spillede i dagene lige efter vores møde, men vi talte om vores kommende forestillinger og aftalte at drengene helt sikkert skulle ind at se I STØVET FRA REGNEN, som er en rå forestilling om to veteraner der mødes på en bodega efter ikke at have set hinanden i mange år; begge PTSD-ramte og begge i gang med at finde ud af hvordan man lever (eller ikke lever) med at have været i krig (spillede hos os 10. – 31. januar 2020). Vi talte også om muligheden for at invitere drengene ind at se SOLFORMØRKELSE (spillede hos os 1. – 30. november); det er en teksttung enacters om barnløshed og altså ikke lige umiddelbart noget, de kan relatere til. Men vi talte om muligheden for at de kommer forbi en dag og taler med vores tekniker om lys, lyd, drejescenen osv., så det mere for dem skulle handle om teknikken og scenografien (og i parentes bemærket jobmulighederne i teaterbranchen) end selve forestillingen.

Vi aftalte at de skulle besøge os onsdag den 27. november og jeg bookede 8 billetter til dem og lavede et program der ser ud som følger:

Kl. 17.45: Ankomst

Kl. 18: En times snak – og måske bruger noget tid i salen på at ”lege med teknik” og sådan.

kl. 19: mad (som vi giver)

Kl. 20-21.10: Forestilling

Kl. 21.20: En kort efter-snak – evt. med nogle af skuespillerne.

Der gik dog kun et par dage før LI meldte tilbage at drengene ikke er interesserede alligevel. Men LI fik selv et par billetter til forestillingen.

I slutningen af november mødtes vi igen og talte om hvordan vi kunne forsøge at sikre os, at drengene fra Gadepulsen ville komme til I STØVET FRA REGNEN. Vi aftalte at LI skulle have nogle plakater med til at hænge i klubben, så de ”har tid til at vænne sig til tanken”, og så aftalte vi at jeg skulle spørge Paw

Henriksen (der er med i forestillingen) om han ville med forbi klubben en dag og fortælle om forestillingen for at klæde dem på – og måske give en et større incitament for at se forestillingen; hvis de ”kender” en af skuespillerne, tænkte vi at de måske er mere motiverede. Vi aftalte at drengene skulle se forestillingen den 17. januar 2020 og jeg reserverede 10 billetter.

Derudover talte vi om muligheden for at invitere LI og hendes kolleger ind at se I STØVET FRA REGNEN inden drengene skulle ind at se den. Vi tænkte at det ville kunne motivere dem at høre fra nogen de kender og respekterer, der har set forestillingen. Og så er vi på teatret interesserede i at lære de ansatte bedre at kende – eller i hvert fald at de lærer os at kende. Desværre fik Paw ikke tid til at komme med på besøg i klubben, og besøget fra Lis kolleger faldt desværre også igennem.

LI ringede til mig, meget fortvivlet, den 17. januar ved 17-18-tiden. Drengene var begyndt at falde fra. Hun sagde at hun stadig ville gøre alt hvad hun kunne for at få nogen med, og hun troede godt at hun ville kunne få en 4-5 stykker med. Senere skrev hun, at de i hvert fald ikke ville nå at komme og spise. Vi var løbende i sms-kontakt og 19.40 (tyve minutter før forestillingsstart) skrev hun at hun havde kæmpet og lokket og truet, og var superfrustreret, men at hun ikke kunne få dem med. Hun beklagede mange gange og takkede igen for muligheden. Jeg ved at LI har gjort alt hvad hun overhovedet kunne for at få drengene med, og det er så ærgerligt at det ikke lykkedes.

Vi aftalte at jeg skulle kontakte hende en dag og interviewe hende om forløbet; om drengenes forhold til teater og kultur, hvad vi kunne have gjort anderledes, hvordan vi evt. bedre kan nå dem (og unge mænd som dem) i fremtiden osv.

TIDSLINJE

Herunder skitserer jeg forløbet fra jeg kontaktede DO fra biblioteket første gang til jeg afsluttede mit samarbejde med Gadepulsen. Derefter følger resultatet af mit interview med LI.

(Jeg har fra starten af mit arbejde med publikumsudvikling så nøje som muligt ført logbog, for nu at kunne anskueliggøre hvordan publikumsudviklingsprocesser kan se ud, rent tidsmæssigt.)

5. aug. 2019	Jeg skrev en mail til DO og foreslog et kaffemøde.
21. aug.	DO og jeg drak kaffe, og DO lovede at sætte mig i kontakt med Gadepulsen +. De kommende uger rykker jeg DO nogle gange, da jeg ikke hører noget til Gadepulsen.
6. sep.	DO skriver at hun har bedt en fra Gadepulsen henvende sig til mig.
24. sep.	Jeg finder en kontaktformular på Københavns Kommunes hjemmeside, og skriver til Gadepulsen der.
26. sep.	LI fra Gadepulsen kontakter mig og er meget interesseret i at høre mere om et evt. samarbejde.
30. sep.	Kaffemøde med LI fra Gadepulsen.
(dagene omkring)	

29. okt.	LI og jeg mailer frem og tilbage og prøver at finde en dag, hun og drengene fra Gadepulsen kan komme forbi til en tekniker-snak og SOLFORMØRKEELSE.
19. nov.	Vi aftaler at de skal besøge os onsdag den 27. november
22. nov.	Gadepulsen melder fra igen
28. nov.	Møde med LI fra Gadepulsen igen. Vi aftaler de skal se ISFR 17. januar.
17. jan.	Gadepulsen melder fra tre kvarter før forestillingens start.
4. maj	Jeg gennemfører et telefoninterview med LI om Gadepulsens drenge.

Der endte altså med at gå fem måneder fra jeg første gang tog initiativ i retningen af et samarbejde med Gadepulsen til det NÆSTEN lykkedes at mødes med drengene og få dem med i teatret. Og i mellemtiden har vi heldigvis fået opbygget en rigtig god relation til LI og lært meget.

INTERVIEW MED LI

I maj 2020 ringede jeg og havde en snak med LI. Vi talte om forløbet, hvad vi havde gjort, hvad vi kunne have gjort anderledes, og selvfølgelig om drengene som målgruppe og som gruppe.

Angivet herunder er mine spørgsmål og Lis svar.

Hvordan er drengenes forhold til kultur?

Helt generelt set, så er der nogle dele af kulturlivet, som fanger dem meget; hiphop, rap; noget de kan relatere til og bruger meget. Musikvideoer og Youtube. Det fylder meget. Ellers så går de ikke supermeget op i kultur. De går engang imellem i biffen. Men alt hvad der lugter af teater og museer bruger de ikke.

Hvad har du taget dem med til af kulturtilbud?

Vi har været på Davids Samling og se noget om Islams historie, som de kan relatere til. Og World Press Photo. Det syntes de også var meget fedt. Men det er generelt svært at få dem ud af døren til noget, de ikke umiddelbart vil. Vi er et frivilligt sted, så vi kan ikke "tvinge dem" med ud, lige som man kan med en skoleklasse. Der ligger et stort forarbejde med forberedelse og motivation.

Hvis man ikke kender Louisiana og ved hvor nuanceret det er, hører de måske bare "museum" og det tænder dem ikke. For dem er det meget fordomsfuldt. Mange af vores drenge har en afbrudt folkeskole, og jeg tror mange bliver dannet og kultiveret gennem folkeskolen; mange er også fra udsatte familier, der ikke har råd eller habitus til at bruge den slags kulturtilbud. Så det er helt fra bunden, vi skal hive dem med.

Hvorfor tror du ikke det lykkedes at få drengene med ind at besøge os på Teater Grob?

Den målgruppe vi arbejder med, arbejder vi gruppeorienterede med. De er en del af en gruppering, og der kan det være svært at have en individuel stemme, især når det er en del af noget nyt. Man vil ikke tabe ansigt. Der skal ikke meget til før der skabes en domino-effekt. Hvis der er en, der betyder noget, der siger nej, så spreder det sig. Omkvædet den aften var "Jeg vil gerne med, men ikke hvis jeg er den eneste".

Vi hang plakater op, talte meget med drengene og de syntes alle det var spændende, de havde lige haft besøg af Contact og talt med en der havde PTSD. Så jeg synes vi havde gjort det godt. Men det var også en udfordring for mine kolleger at "sælge den" – også fordi de ikke selv har et forhold til teater. Så jeg stod meget alene med den. Det kunne måske have ændret noget, hvis vi havde inddraget mine kolleger mere. Derudover kunne det have hjulpet, hvis det var lykkedes at få Paw op; det kunne have skabt noget tryghed og en fællesskabsfølelse – så havde de mødt Paw sammen. Det skaber på en måde en bro til "et fremmed sted". Og det var ikke fordi de var specielt imponerede over at det var Paw; de kender ham ikke. Så det kan de ikke lokkes med. Men hvis han havde været der og de følte at de kendte ham lidt ville det måske ændre noget.

Jeg tror man kommer til at undervurdere hvor stor en indsats det kræver at få dem med ind. De er bare en meget lukket gruppe.

Hvad kunne vi have gjort anderledes eller bedre for at øge chancerne for at få dem på besøg?

Udover ovenstående kunne det også bare have været at du (Ida Maria) f.eks. var kommet på besøg en dag og havde spist med og f.eks. bare talt med drengene.

Man kan også tænke om 18+ er den rigtige platform til det, I gerne vil. Måske skulle man gå mere gennem andre organisationer der fokuserer mere på hjemmet; F.eks. organisationen Baba, så familierne også er "med på den".

Baba er et ret nyt projekt, men det er ret fedt; de arbejder primært med børn og unge under 18, men de kan jo have ældre søskende. Det handler om at få knyttet nogle bedre bånd til fædrene og måske også præsentere fædrene for det danske samfund og dets f.eks. jobmuligheder.

Så det kunne være man skulle have gjort det til en familieting, hvor drengene ikke skal have samme facade på, hvor det er mere okay at være sårbar – som man jo er, når man prøver noget nyt! Og i en familiekontekst skal de måske vise nogle andre ting; omsorg, at de gerne vil prøve noget nyt osv.

Ellers får jeg også lyst til at nævne muligheden for at samarbejde med FRAK, som er en organisation, der hjælper unge til fritidsjobs (med en beskeden timeløn); f.eks. hvis Brøndby Station ringer og vil gerne have slået græs, eller nogen ringer og der skal pakkes julekalendre. Sådant nogle enkelte jobs. Teater Grob kan måske bruge FRAK – hyre dem til småopgaver, så de ville få et tilhørsforhold til stedet i en tidlig alder. Vores drenge er enormt stolte af når de har arbejdet eller tjent nogle penge; så det ville måske også give mening ift. teater.

Er der noget, du synes, vi skal være opmærksomme på fremover?

Man skal være opmærksom på, at man aldrig kan være 100 % sikre på at de kommer; det er et vilkår. Vi kan lave aftaler og håbe, men ganske små ændringer i gruppedynamikken kan ændre alt.

Jeg synes I var godt på vej! Og så synes jeg at rammearbejdet var rigtig fint; at vi kunne være kommet ind og have spist inden forestillingen, lige lande og lære stedet at kende.

Måske kan I gøre mere ud af at inddrage hele personalegruppen, så vi er flere om at motivere og vide hvad det er vi motiverer til. Jeg tror virkelig det er vigtigt at fokusere på relationsarbejdet ift. vores drenge og

mig og mine kolleger; hvis det er en voksen, der ikke selv gider i teater, der præsenterer idéen for dem, så er det stensikkert, at det ikke bliver til noget.

Jeg prøvede virkelig at få dem med ud af døren; jeg lukkede mig faktisk inde på kontoret da det gik i vasken, fordi jeg blev så vred og skuffet over dem. De skal sgu lære, at uanset hvor det er man har en aftale, så melder man ikke bare fra tre kvarter før man skulle have været der.

Denne case opsummeret

Selve henvendelsen til biblioteket gav ikke noget konkret samarbejde, men gjorde mig opmærksom på andre mulige samarbejdspartnere.

Læringen herfra er helt sikkert at tage mere initiativ og være bedre til at følge op, end jeg var i denne situation; en personlig introduktion må være at foretrække frem for blot at henvende sig til en, man ikke kender og foreslå et samarbejde. Men hvis introduktionen er en måned undervejs, kan det nok alligevel bedre betale sig at tage situationen i egen hånd. Derudover bliver det med opfølgningen også understreget ved at jeg faktisk har kontaktet FRAK, som LI foreslår som mulig samarbejdspartner, men jeg hørte ikke tilbage fra dem og jeg fik ikke fulgt op. Ikke dermed sagt at succes dermed ville være sikret, men det kunne have været interessant.

Derudover synes jeg også at denne case viser vigtigheden af at "bygge bro" (især for de ikke-interesserede) – altså på en måde introducere en gruppe for teatret på en anden måde end med en forestilling; jeg synes det er meget interessant at overveje, hvor stor en forskel det kunne have gjort, hvis det f.eks. var lykkedes at få Paw med forbi Gadepulsen til en snak. Eller hvis jeg bare selv var taget forbi og havde sagt hej. Eller hvis det var lykkedes at få en personaletur stablet på benene, inden drengene skulle ind.

Derudover har denne case for alvor lært mig, hvor svær en målgruppe de ikke-interesserede ikke-brugere er at komme i kontakt med. Og hvor vigtigt det er både at overveje målgruppen, men i høj grad også nøglepersonerne; LI er interesseret bruger, men det er hendes kolleger ikke. Det kunne måske have gjort en stor forskel, hvis jeg var lykkedes med at engagere LIs kolleger også.

Endelig viser denne case også hvor vigtigt det er at bygge bro, og at det nogle gange er nødvendigt at tage små skridt og f.eks. præsentere en gruppe for teatret på en anden (blidere) måde end ved at invitere dem ind til en forestilling. Det kunne f.eks. være at jeg havde besøgt dem – med eller uden en skuespiller.

DET GODE NABOSKAB → TIRSDAGSNETVÆRKET → MANGE FLERE

Den 7. januar havde jeg været til et kaffemøde og gik tilfældigt forbi den boligsociale helhedsplan for området, DET GODE NABOSKAB. Jeg bankede på, stak hovedet ind og sagde hej, hørte lidt om dem og fortalte lidt om hvad jeg arbejder med.

Da vi havde talt i 10 minutter, inviterede lederen for Det Gode Naboskab mig med til et netværksmøde han skulle til en lille time senere; Tirsdagsnetværket. Det er et netværk for folk der arbejder med børn og unge på Nørrebro, som mødes hver tredje tirsdag. Ikke et netværk jeg havde hørt om før og ikke et netværk jeg ville kunne google mig frem til. Netværket består primært af repræsentanter for kommunen – Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF), Borgercenter Børn og Unge (BBU), Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF), Socialforvaltningen (SOF) og lignende forkortelser, som jeg måtte skynde mig at lære at kende, samt Mellempfolkeligt Samvirke (og måske også andre NGO'er, som jeg ikke har nået at møde repræsentanter fra). Vi er indtil videre det eneste teater, der er med i netværket.

Jeg sagde selvfølgelig mange tak for invitationen og tog med. Mødet endte med stort set kun at handle om, hvad jeg arbejdede med, og hvordan vi ville kunne arbejde sammen på kryds og tværs. Mit første tirsdagsmøde var den 7. januar, og det førte hurtigt til en masse kaffemøder med enkeltpersoner fra netværket og mange gode snakke. Herunder kan du se en gennemgang af noget af forløbet, og derunder hiver jeg fat i nogle pointer jeg er blevet opmærksom på i disse samarbejder.

TIDSLINJE

7. jan.	Første møde med tirsdagsnetværket
13. jan.	Kaffemøde med AN fra Mellempfolkeligt Samvirke. (Læs mere herunder.) Kaffemøde med JE fra BBU Nørrebro/Bispebjerg. Vi talte om mulighederne for samarbejde generelt, og specifikt om at arrangere en familiedag, hvor JEs borgere ville kunne besøge teatret, som led i hans arbejde med integration. Vi aftalte ikke noget konkret, men var begge opsatte på at det skulle være i spilleperioden på RÆDSEL (februar – marts 2020)
16. jan.	Kaffemøde med CÆ fra BBU, Fritidsliv med Mentor CÆ er selv interesseret ikke-bruger.
27. jan.	Møde med SI og KA, der studiejobber hos Det Gode Naboskab og gerne vil tage piger fra deres pigeklub med i teatret. SI og KA er selv interesserede ikke-brugere.
28. jan.	Møde i tirsdagsnetværket.
18. feb.	Møde i tirsdagsnetværket. BBU; vi talte mere konkret om RÆDSEL og jeg lovede at invitere dem til forpremierelisten. OG jeg sendte en invitation til dem og "deres unge" til RÆDSEL den 17. marts. Jeg allokerede 48 pladser og det var først til mølle.

	Her mødte jeg også NI fra Fritidsjob med mentor (ikke at forveksle med Fritidsliv med mentor) for første gang. Jeg er ikke klar over om hun allerede var bruger, men var i hvert fald meget interesseret og bookede ti billetter.
	JE fra BBU bookede 15 billetter til forestillingen den 17. marts.
11. marts	Lock down startede og vi måtte efterfølgende aflyse alt.

Ikke-interesseret kontaktperson

På mit kaffemøde med AN fra Mellemløst Samvirke talte vi om muligheden for at samarbejde generelt, og specifikt om, at han kunne komme og se ISFR med en gruppe unge mænd, der sammen med AN arbejdede med begrebet "maskulinitet".

AN var mest interesseret i at få nogle skuespillere til f.eks. at arbejde med hans drenge om præsentationer eller fremførsler af diverse art. Og da vi ikke er et ensembleteater var det ikke rigtigt noget, jeg kunne hjælpe ham med. Han kunne også forestille sig at de selv lavede en forestilling og spillede den på vores scene, hvilket i og for sig ikke ville være utænkeligt på den lange bane, men ikke var noget, jeg var i nærheden af at kunne opfylde inden for en ønsket tidsramme. Undervejs i vores møde kunne jeg egentlig godt mærke, at et besøg fra dem ikke kom til at ske – simpelthen fordi det var for fremmed for Anders, og han ikke udviste interesse for at afprøve det. Sidstnævnte ræsonnerede jeg mig dog først frem til senere, efter vi også havde mailet en smule og jeg igen havde prøvet at "lokke dem".

For eksempel kunne jeg have taget små skridt for at gøre teatret mindre fremmed for Anders; kaffemødet holdt vi i caféen Mellemløst der er en del af Mellemløst Samvirke, men hvis jeg bagefter havde inviteret ham over til os, vist ham salen, garderoben osv., kan det tænkes at han allerede ville have været mere venligt stemt. Jeg tilbød AN at tage en ven med ind at se den forestilling, som jeg syntes han skulle se med drengene, men det takkede han nej til. Det må altså antages at have været for stort et skridt "ud i det ukendte".

Den viden om, at det kan være afgørende om kontaktpersonen er interesseret, potentielt interesseret eller ikke-interesseret (og ikke umiddelbart til at rykke), har først rigtigt ramt mig i arbejdet med denne rapport. Jeg havde en anelse om, at AN ikke umiddelbart ville være tilbøjelig til at tage sine drenge med, men jeg havde ikke tænkt tanken til ende; hvordan mon det kunne være? Og hvad kunne jeg gøre for at hjælpe ham på vej? Hvis jeg havde tænkt videre over det ville jeg måske være kommet frem til, at AN skulle "plejes" på en anden måde end nogle af de andre, jeg fik kontakt til gennem Tirsdagsnetværket. Hvis jeg selvfølgelig havde vurderet at det ville være interessant at arbejde videre med.

Interesseret kontaktperson

Både JE fra BBU, CÆ fra Fritidsliv med mentor og KA og SI fra Det Gode Naboskab inviterede jeg også ind at se en forestilling, for at de bedre kunne vurdere om den ville være noget for deres brugere i deres respektive tilbud.

JE var allerede interesseret bruger (og uddannet dramapædagog) og takkede faktisk nej til at komme i teater; han var allerede klar til at få et samarbejde op at stå. Han tror på at teater, uanset forestilling nærmest, har værdi ift. opbyggelse af relationer; at det at opleve noget sammen styrker.

CÆ fortalte at hun for flere år siden faktisk var årskortholder på Teater Grob, men at hun ikke havde været i teatret i flere år. Hun takkede ja til billetter til RÆDSEL, tog en veninde med og skrev dagen efter at det havde været en rigtig god oplevelse.

KA og SI var interesserede ikke-brugere; det syntes det var spændende, men gik aldrig i teatret selv. De takkede også ja til billetter til RÆDSEL og tog sammen ind og så forestillingen og skrev dagen efter at de havde haft en rigtig god oplevelse. De skrev også at de vurderede at forestillingen ville passe bedst til "de ældre piger", de arbejder med i Det Gode Naboskab, og siden de selv kun arbejder med de yngre satte de deres kollega Rola cc, og opfordrede hende til at tage over. Rola havde jeg også mødt til møderne med tirsdagsnetværket, men fik aldrig en oplevelse af at hun var interesseret. Hun henvendte sig heller ikke i denne sammenhæng, og jeg fik ikke fulgt op.

Corona-aflysninger

Onsdag den 11. marts spillede vi RÆDSEL sidste gang, inden landet lukkede ned pga. corona. Den 17. marts skulle repræsentanter fra BBU – både via JE og NI (Fritidsjob med mentor) have været inde at se forestillingen. JE havde 15 billetter, og ville både have haft kolleger med fra kommunen, og mentorer med unge.

NI fra Fritidsjob med mentor havde ti billetter og havde primært inviteret kolleger med; altså nøglepersoner som jeg gerne ville have kontakt til, om som måske derefter kunne introducere mig for nogle unge på Nørrebro, som jeg ville kunne blive klogere på og af.

Denne case opsummeret

Et spontant besøg hos rådets helhedsplan åbnede altså op for rigtig mange mulige samarbejder, og mange læringsmuligheder for mig ift. vigtigheden af kontaktpersonernes engagement.

Denne kæde (Det gode naboskab → Tirsdagsnetværket → mange andre) har ikke ført til engagering af nogen af rådets unge (endnu pga. corona), men jeg synes det viser meget godt, at det er svært at vide eller planlægge hvilke handlinger eller initiativer der faktisk "kaster noget af sig". Og at det ikke kun er vigtigt at overveje målgruppens engagement eller interesseniveau i teater, men i høj grad også kontaktpersonernes.

INDVANDRER KVINDECENTRET

MA som hos Indvandrer Kvindecetret i Blågårdsgade bl.a. arbejder som frivilligkoordinator, henvendte sig i slutningen af november 2019 og spurgte om muligheden for at vi ville sponsorere nogle gaver til et julearrangement de skulle afholde i december, hvor de skulle bruge præmier.

Indvandrer Kvindecetret (herefter IKC) er et frivilligt fællesskab for minoritetsetniske danskere. Primært kvinder, men centret er de sidste år også begyndt at åbne op for mænd ved forskellige lejligheder. I 2018 registrerede de knap 13.000 besøgende med i alt 57 forskellige nationaliteter. IKC har 16 fastansatte – socialrådgivere, administration o.l. – og 180 frivillige, der bl.a. tæller deres mentorer og lektiehjælpere o.l. I IKC kan man, udover mentorskab og lektiehjælp, bl.a. få juridisk rådgivning, computerkurser, sundhedstjek og generelt bare samvær med andre og et stærkere netværk.

Da MA i starten af december kom forbi for at hente et par årskort til deres julearrangement, fortalte jeg hende ganske kort, hvad jeg arbejdede med og spurgte om vi ikke skulle drikke en kop kaffe en dag. Det gjorde vi som noget af det første i det nye år, og kunne se mange muligheder for samarbejder. Det tog lidt tid at få alt det praktiske på plads, og vi endte desværre med at måtte aflyse det mest pga. corona, men det meste kan samles op efter sommerferien.

Vi nåede at aftale følgende:

- Vi ville inviteret IKCs ansatte og frivillige til at komme ind at se RÆDSEL (med ledsager) den første uge af spilleperioden.
- Vi ville som et fast tilbud invitere nye mentorer (frivillige) til at komme på Grob med deres mentees. Aftalen er, at der i det velkomstmateriale nye frivillige får af Indvandrer Kvindecetret står lidt om Teater Grob, og at alle mentorer kan få gratis billetter til sig selv og deres mentees – en gang pr. mentee.
- Vi ville lave et stort familiearrangement, hvor børn/unge og deres voksne skulle komme ind til os, få en rundvisning og en snak om "virksomheden" Grob, med fokus på de jobs der er på teatret. Så skulle de se en forestilling (UNDER HUDEN – en ungdomsforestilling der skulle have spillet hos os 24. marts – 3. april 2020) og tale med mig bagefter, og spise pizza.

TIDSLINJE

Her er forløbet udfoldet ift. tidsperspektivet.

3. dec.	MA fra IKC kom forbi efter præmierer til deres julearrangement og vi aftalte at drikke en kop kaffe en dag.
7. jan.	Kaffemøde med MA. Alle ovenstående aftaler tog vi første spadestik til her.
21. jan.	Jeg sendte en mail til MA og opsummerede hvad vi havde talt om på vores møde et par uger før. (Der gik opløb og premiereræs på I STØVET FRA REGNEN i den for mig, så jeg nåede ikke at følge op før.)
31. jan. og frem	MA svarede på min mail og bekræftede at hendes chef også var med på det hele.

	<p>På daværende tidspunkt var UNDER HUDEN udsolgt alle aftner (den spillede primært formiddage, men vi skulle bruge en aftenforestilling til vores plan), så vi aftale at lave familiearrangementet ifbm. en anden forestilling.</p> <p>I starten af februar fik vi mulighed for at åbne en aftenforestilling på UNDER HUDEN den 30. marts, og i samråd med MA bookede jeg 30 billetter til dem, til det ønskede familiearrangement.</p> <p>Invitationen til de ansatte og frivillige kunne desværre ikke lade sig gøre på RÆDSEL alligevel (det var en co-produktion og det begrænsede vores muligheder for f.eks. at invitere til forpremiere og/eller give fribilletter), men vi aftale i stedet at se på muligheden for at invitere dem til ÆBLET FALDER – som så også blev aflyst pga. corona. Så ”personaleturen” har de stadig til gode.</p> <p>Den 30. marts måtte vi aflyse familiearrangementet. Vi håber dog stadig at kunne gennemføre noget lignende i næste sæson.</p>
--	--

Coronaaflysninger

Den 30. marts skulle vi altså have haft besøg af omkring 30 af IKCs brugere til en familiedag med pizza, forestilling og fokus på jobmuligheder i teaterbranchen. Det blev desværre ikke til noget, men vi håber at kunne stable et lignende arrangement på benene en anden gang.

Denne case opsummeret

Samarbejdet (eller det planlagte samarbejde) med IKC er nok det mest snorlige, jeg har oplevet; MA kom tilfældigvis forbi, jeg greb chancen og inviterede mig selv på kaffe, og allerede på det første møde kom vi frem til tre konkrete samarbejder, vi gerne ville føre ud i livet; tre konkrete samarbejder, der sandsynligvis ville være hhv. i fuld gang (mentor-aftalen om fribilletter) og overstået (besøg af frivillige og ansatte, samt familiedagen), hvis det havde været et pandemi-løst forår.

Det er svært at gisne om, hvor meget viden jeg ”ville have fået ud” af samarbejdet, men det er min klare fornemmelse at samtalerne på og efter familiedagen ville have været meget interessante ift. det at arbejde med en målgruppe, der sandsynligvis er overvejende ikke-interesserede ikke-brugere (hvis vi ser bort fra evt. frivillige og ansatte), både pga. kulturelle forskelle, sprogbarrierer, økonomiske barrierer og meget andet.

Det ville have været interessant hvor mange af centrets frivillige og ansatte, der havde takket ja til en invitation, og hvad samtaler med dem i den forbindelse ville have bragt.

KBH+ → PROJEKTAKADEMIET

AL, der har været kunst- og kulturudvikler ved KBH+ (et kulturhus under Askovfonden med fokus på unge, kultur, fællesskaber og mangfoldighed) mens jeg har arbejdet med publikumsudvikling hos Teater Grob, var gammel ven af huset; han er også skuespiller og var med i en forestilling på Grob for ti år siden, og har senere hen fungeret som sparringspartner på forskellige projekter og lignende. Derfor var det oplagt at kontakte AL, og det førte til flere rigtigt spændende kaffemøder.

Siden vi gerne ville i kontakt med unge på Nørrebro, vidste vi allerede at mange i vores potentielle målgruppe kunne være muslimer eller af muslimsk afstamning; AL hjalp os med at forstå mere i dybden, hvad det vil betyde for mit arbejde med at nå dem. Han gjorde f.eks. opmærksom på at ELUSIA (vores Extended Universe-forestilling, som skulle have spillet hos os tre uger i maj) ville ligge midt i Ramadanen, hvilket ville gøre det meget usandsynligt at fastende unge dels ville have overskud til at tage i teatret kl. 20, og dels at de ville gøre det fordi tidspunktet ville gøre det svært for dem at nå hjem til middagen ved solnedgang, som er det store, sociale samlingspunkt hver dag i Ramadanen. Det førte helt lavpraktisk til at vi ændrede spilletidspunktet for nogle af spilledagene på ELUSIA, så der ville være konkrete dage, der var mere "Ramadan-venlige", altså tidligere på dagen. Coronakrisen gjorde jo desværre at vi slet ikke kom til at spille forestillingen, men jeg var meget glad for ALs input og for at vi fik noget ny viden, som faktisk gjorde at vi lavede en konkret ændring for at "tilpasse os" en bestemt målgruppe.

Derudover betød min jævnlige kontakt med AL, at han valgte at bede os om at indsende et pitch på et konkret samarbejde mellem os og Projektakademiet, som er en selvstændig projektlederuddannelse for unge mennesker under KHB+. Uddannelsen slutter med et virksomhedssamarbejde. Det er de unge mennesker selv, der vælger hvilket pitch og hvilken organisation de vil arbejde med, og det er kun virksomheder, organisationer eller lignende prikket af KBH+, der kan pitche til Projektakademiet. Vi sendte et pitch og blev valgt af en gruppe på fire unge mennesker. Se pitchet vedlagt som **bilag 1 på side 48**.

Jeg var meget begejstret for udsigten til samarbejdet med Projektakademiet (PA), fordi jeg var af den overbevisning, at fire unge mennesker ville kunne tale med andre unge på en anden måde end jeg kan, og dermed måske få noget andet at vide end jeg ellers ville have fået. Og fordi kun en ud af de fire plejede at gå i teater, så deres blik på os var i sig selv meget interessant. Jeg tænkte også at de unge fra PA i sig selv ville kunne være nogle gode ambassadører at have, hvis jeg fik givet dem et solidt tilhørsforhold til teatret. Derfor nursede jeg dem også så meget jeg kunne; både ift. at give dem frit spil (inden for rimelighedens grænser) mht. f.eks. forplejning til dem selv og deltagerne i deres forskellige tiltag, og i høj grad i forhold til opmuntring og motivationssnakke, når de var i tvivl om noget.

TIDSLINJE

Herunder redegøres nærmere for det tidsmæssige forløb i denne case.

20. maj	Møde med AL – spilletider ift. Ramadan
9. aug.	Møde med AL
28. aug.	Møde med AL – spørger om vi vil pitche til Projektakademiet
17. sep.	Møde med KI fra Projektakademiet

18. sep.	Sendte jeg færdigt pitch til Kl.
21. okt.	Mail fra de fire, der havde valgt os som case. Samarbejdet starter.
24. okt.	Første møde med Projektakademi-gruppen (29. oktober var de med en ledsager hver til forpremieren på SOLFORMØRKELSE. I november så de HUDSULT.)
17. – 18. nov.	Vi rettede og godkendte et spørgeskema PA-gruppen ville sende ud til målgruppen.
29. nov.	Gennemførte PA-gruppen et event hos os, der skulle gøre dem klogere på målgruppen.
4. dec.	Gennemførte PA-gruppen et fokusgruppeinterview.
17. jan.	Fremlagde PA-gruppen resultaterne af deres undersøgelser for stort set hele teatret. I perioden herefter rykkede jeg mange gange for at få deres resultater på skrift, som vi havde aftalt.
24. maj	Modtog jeg rapport fra PA-gruppen.

Jeg vil ikke opsummere hele rapporten, som PA-gruppen afleverede til mig i slutningen af maj, men i **bilag 2 på side 50**, kan du læse et sammendrag af deres problemstilling, delkonklusioner og endelig konklusion.

Denne case opsummeret

Denne case er endnu et godt eksempel på hvor meget der (uventet) kan komme ud af kaffemøder. De kaffemøder jeg holdt med AL fra KBH+ tænkte jeg primært som netværks- og motivations snakke, fordi AL er så branche- og publikumsudviklingsklog og derfor uvurderlig at vende stort og småt med, og fordi AL er en kerneperson i KBH+, som samlet "huser" rigtig mange af de lokale unge, jeg gerne ville have fat i. Udover disse klare fordele, betød vores kaffeaftaler og -snakke sandsynligvis også, at det var os, AL prikkede ift. at indsende et pitch til Projektakademiet; uden vores forudgående snakke kunne han lige så godt have rakt ud til et andet teater eller en anden kulturinstitution.

Samarbejdet med Projektakademiet har givet et konkret afkast i form af deres afsluttende rapport de sendte i maj 2020 og den mundtlige overlevering, de gav os i januar 2020, men har også været meget ressourcekrævende for mig. Jeg har holdt en del møder med PA-gruppen op til og under deres forskellige tiltag, og har måttet rykke dem mange gange for at få det aftalte materiale fra dem. Det handler også om, at de er unge mennesker, der alle var eller er i gang med at finde ud af hvad de skal med deres (arbejds)liv – der var to der faldt fra i løbet af processen, og de to tilbageværende havde gang i mange andre projekter. Men uden vedholdenhed og en til sidst ret skrap tone fra mig, tvivler jeg stærkt på, at jeg havde fået materialet fra dem.

Læringen fra denne case er både, at det godt kan betale sig at pleje relationer, der umiddelbart "kun" giver motivation og sparring (og hygge) – man ved ikke, hvad det kan blive til. Og måske også at det – helt generaliseret, ud fra min specifikke erfaring – kræver noget særligt at arbejde med unge mennesker, der skal være selvkørende. En særlig vedholdenhed, et særligt omsorgsgen og måske en smule strenghed.

Her til sidst i dette kapitel vil jeg igen gerne opsummere, hvad mine allerbedste råd til dig er:

MINE BEDSTE RÅD TIL DIG DER GERNE VIL ARBEJDE MED (RELATIONSBÅRET) PUBLIKUMSUDVIKLING

- **Kontakt bredt.** Skyd med spredning i starten af processen og kontakt så mange som muligt.
- **Skriv ned.** For overblik og motivation.
- **Følg op.** Hvis der er nogen, du ikke hører fra og efter kaffemøder – relationen er skrøbelig så længe der ikke er en konkret aftale eller et konkret samarbejde.
- **Tag ansvar.** Selv om du tager initiativ til f.eks. et samarbejde, som du kan se ville være til gavn for begge parter, så behandl det som dit projekt.
- **Tro på tiden.** Et initiativ eller en kontakt er aldrig forgæves.
- **Overvej målgruppen.** Overvej om det er nødvendigt at komme i kontakt med de ikke-interesserede ikke-brugere.
- **Overvej kontaktpersonerne.** Det er givtigt at holde sig for øje, om de personer man kontakter selv er interesserede eller ikke-interesserede, brugere eller ikke-brugere.
- **Byg bro.** Overvej muligheden for at introducere en (mål)gruppe for noget andet end en færdig forestilling.
- **Reflektér.** Sæt tid af (gerne hver uge) til at reflektere over din proces. Både for at blive klogere og for at booste din moral.

Jeg håber at min gennemgang af de valgte cases har været med til at understrege at og hvorfor det netop er ovenstående råd, jeg har brændt for at give videre til dig.

Og du får også lige meta-rådet, for det er stadig vigtigt:

- **Ta' kredsløbssnakken.** Det er vigtigt at I internt i organisationen (og med evt. samarbejdspartnere) er enige om hvordan I arbejder med publikumsudvikling og -bevidsthed, og at I hjælpes ad med at integrere publikum så tidligt i processen som muligt – hvis I bliver enige om at det er det, I gerne vil.

KAPITEL 4 - TEATERMØDER

Visionen og missionen med at nå ud til de ikke-interesserede ikke-brugere måtte jeg undervejs indse var en meget høj barre, jeg har sat for mig selv. Og da det aldrig var meningen at det udelukkende var de ikke-interesserede ikke-brugere jeg ville beskæftige mig med, besluttede jeg mig for at søsætte initiativet Teatermøder (fordi 'Teatersamtaler' var taget).

Jeg vendte på en måde tilbage til idéen om at nedsætte en pendant til vores Dream Team, men valgte at sigte bredere end ikke-interesserede ikke-brugere. Nu var mit mål at nedsætte en lille gruppe unge, brugere og ikke-brugere, men alle sammen interesserede, fra hele København og mellem 15-25 år. Målet var at etablere en relation til de unge og afholde tre fokusgruppemøder, der skulle gøre mig klogere på dem, deres liv, deres kulturvaner og deres tanker om teater, blandt andet.

Lige som alt andet for tiden endte mine Teatermøder med at blive lettere amputerede pga. corona; vi nåede at afholde et møde i vores foyer, og de næste to blev på Zoom. Ved det sidste af de to Zoom-møder havde jeg så mange tekniske udfordringer at indholdet var mærket af det og jeg endte med at måtte afslutte det før tid. Det er jo et corona-vilkår; hvis teknikken driller, så driller alt. Derfor har jeg også valgt ikke at inddrage det sidste møde i denne rapport, men i stedet fokusere på de to første møder.

I dette kapitel uddyber jeg:

- Hvilke unge jeg kontaktede, hvorfor og hvordan
- To ud af de tre møder vi holdt og hvad jeg har lært heraf

ETABLERING AF KONTAKT

I januar 2020 lavede jeg en Facebook-begivenhed der hed "Kom gratis i teatret hvis du er under 25 år"; jeg ville bruge en invitation til at se en forestillingen som "lokkemiddel" for at komme i kontakt med nogle unge mennesker, jeg så kunne hverve til mine Teatermøder. Vi spillede på det tidspunkt forestillingen I STØVET FRA REGNEN; en genopsætning fra 2018. Jeg kendte altså forestillingen på forhånd og vidste, hvad jeg inviterede ind til. Vi fik mulighed for at åbne en mandag i spillerperioden, der ellers ikke havde været i salg, og den mandag brugte jeg til at invitere unge mennesker i teatret.

Udover billetter til I STØVET FRA REGNEN inviterede jeg til en snak med skuespillerne efter forestillingen. Der var 92 der tilmeldte sig og 79, der dukkede op. Og der var omkring 25 der blev til snakken med skuespillerne bagefter.

På aftenen stod jeg selv og bød velkommen, delte billetter ud og stak dem samtidig en seddel i hånden, med følgende tekst:

Kære dig!

Vi søger lige nu dig, der er mellem 18-25 år og har lyst til at deltage i 2-3 møder, hvor vi skal snakke om dine og andres kulturvaner og forhold til teater - fordi vi så gerne vil blive klogere.

Du behøver ikke vide noget som helst om teater – faktisk er det en fordel, hvis du ikke gør.

Alle deltagere (12-15 personer) får et årskort til Teater Grob som tak, samt forplejning under møderne.

Hvis du vil høre mere, så skriv til publikumsansvarlig Ida Maria på idamaria@grob.dk.

På aftenen blev jeg og så forestillingen med de unge og deltog i snakken med skuespillerne bagefter.

Ud af de 79 besøgende meldte 23 sig i de kommende dage som interesserede i at deltage i Teatermøderne. Jeg bad dem alle svare på følgende spørgsmål:

1. Hvor gammel er du?
2. Hvor mange gange har du ca. været i teatret inden for det sidste år?
3. Beskæftiger du dig med teater enten professionelt eller på hobbyplan? Hvis ja, hvordan?
4. Hvad laver du til daglig?

Tanken hermed var at få et overblik over de unges interesse i teater, da jeg gerne ville sammensætte en gruppe, der også kunne repræsentere de interesserede ikke-brugere.

Jeg udvalgte en gruppe af otte unge mennesker der så vidt muligt ikke beskæftigede sig med teater, og jeg forsøgte at sprede dem aldersmæssigt og ift. beskæftigelse.

Ud af de otte jeg valgte, kendte fire hinanden to og to; LA og SE er kærestepar, CA og ZA går på gymnasiet sammen. Det gav mig den idé at mine "gæster" måske alle ville føle sig mere trygge, hvis de havde bare én med, de kendte, og jeg så mit snit til at lave et lille benspænd, til dem, der ikke kendte nogen af de andre; jeg bad CH, MI, EM og KA om at tage en ven med, der aldrig selv havde købt en teaterbillet. (CH fandt ikke nogen at tage med, og de tre andre "påhæng", JU, IS og ME, ved jeg lidt mindre om end de andre, fordi de ikke svarede på mine oprindelige udvælgelsesspørgsmål.) Endelig inviterede jeg AL, som er en del af vores Dream Team, med i gruppen. Hun havde gennem Dream Team-møderne meldt sig til at hjælpe mig med disse Teatermøder, og udover at hun gjorde det (som sparringspartner, referent og all-round-hjælper) deltog hun i gruppens snakke på lige fod med de andre.

På den måde endte jeg med disse tolv skønne mennesker:

(ATA: Antal teaterture inden for det seneste år

BMT: Beskæftiger sig med teater professionelt eller på hobbyplan)

NAVN	ALDER	BESKÆFTIGELSE	ATA	BMT
CA	16	Gymnasieelev	4	Nej
ZA	17	Gymnasieelev	2	Nej
LA	23	Stud. Film- og Medievidenskab	3	On/off
SE	24	Selvstændig. Arbejder med YouTube.	3	Ja
CH	20	Stud. Statskundskab	5	Nej

MI	20	Stud. Psykologi og Virksomhedsstudier	4	Nej
JU	20	Stud. – MIs kæreste		Nej
EM	20	Holder sabbatår og arbejder som piccoline	6	Nej
IS	21	EMs veninde		Nej
KA	25	Stud. By-, Energi og Miljøplanlægning	4	Nej
ME		KAs veninde og medstuderende		Nej
AL	19	Sabbatår, arbejder i en børnehave. Er med i Dream Team		Ja

I dette afsnit belyser jeg nogle af de ting, vi talte om, og nogle af de ting, jeg lærte. Det er derfor heller ikke en minutiøs gennemgang af møderne og/eller en dybdegående analyse af alt hvad der er blevet sagt i denne sammenhæng. Igen har jeg valgt, hvad jeg synes der er interessant at fremhæve.

FØRSTE MØDE 3. marts

Deltagere ved første møde: alle (12 personer, plus mig).

Første møde handlede først og fremmest om at lære deltagerne at kende, og prøve at gøre dem trygge i møde-situationen. Det var vigtigt for mig at vi lærte hinanden en smule at kende, og at de følte, de fik et særligt indblik i teatret. Vi sad i teatrets foyer, og jeg havde linet op med en hel masse snacks og drikkevarer.

Der var allerede rigtig god stemning, da alle var ankommet, og alle virkede glade.

Jeg startede med at takke dem fordi de ville være med til at gøre mig klogere på deres kulturvaner og tanker om og forhold til teater; siden jeg var interesseret i at blive klogere på dem, kunne de altså ikke sige noget forkert.

Jeg var så heldig at AL (Dream Team), og som gerne ville hjælpe mig med Teatermøder, sagde ja til at tage noter.

Præsentations-/hej-runde

Vi startede med en præsentationsrunde, hvor alle (startende med jeg selv og så AL, der var lidt tryggere i situationen end de andre) sagde vores navn, alder, beskæftigelse og svarede på spørgsmålet "Hvad drømmer du om lige nu?" Det var der meget forskellige svar på; alt fra færre afleveringer (i gymnasiet) over at komme ind på en skuespillerskole til at skrive en bog en dag. En Roskilde Festival-billet, forår, sol og sommer.

Rundvisning på teatret

Derefter gik vi en tur rundt på hele teatret; salen, kælderen (værksted, kontor, garderobe og meget andet) og administrationen på 1. sal. De syntes de var spændende og de stillede en masse gode spørgsmål, så vi havde en god snak mens vi gik rundt.

Associationsøvelse

Vi satte os igen og alle fik pen og papir til en associationsøvelse. Jeg var interesseret i at få adgang til, hvad de umiddelbart tænker og føler ift. teater – naturligvis – men syntes det ville være spændende også at spørge til andre former for kultur, for at have noget at sammenligne med. Det kan selvfølgelig ikke

udelukkes at deres svar på en eller anden måde er farvet af at de sad på et teater, men igen; dette er ikke en akademisk opgave og jeg tillader mig derfor bare at gengive hvad vi talte om, og hvad jeg udleder af det.

Jeg sagde følgende ord, som de så frit skulle associere over. Jeg sagde et ord og så havde de 30 sekunder til at skrive ned. Jeg sagde at de måtte skrive lige hvad der faldt dem ind; konkrete oplevelser, farver, følelser – hvad der nu lige måtte dukke op. Jeg remsende følgende ord op i denne rækkefølge:

Kultur, biograf, museum, teater, bøger, Netflix, avis, café og opera.

Vi gennemgik derefter ordene et efter et, og deltagerne kunne frit byde ind, hvis de havde lyst til at dele, hvad de havde skrevet; og jeg lagde op til at de endelig skulle gå i dialog, hvis de syntes, nogen af de andre sagde noget spændende, noget de kunne relatere til, noget de ikke forstod osv.

Uden at gå i dybden med alle svar og samtalerne om bordet synes jeg det er interessant at nævne, at deres svar på "**biograf**" kan opsummeres nogenlunde som: "Let og sikker underholdning; ikke så stor risiko, en sikker vinder. Kommercielt; det starter altid med reklamer, mulighed for mersalg."

Museum kan opsummeres sådan her: "Gammel form. Ro og regnvejrsdage. Refleksionsrum, udviklingspotentiale. Man har selv ansvaret for, hvad man får ud af det."

Punktet **teater** vil jeg ikke kun opsummere, men i stedet vise, hvad AL noterede på dagen:

- Hjertebanken, nyt – det er en ny følelse hver gang, giver spændthed og hjertebanken
- Intens – anderledes end biograf, mere fysik, man tager hen til det, en rejse
- Skoleudflugt – tilbud fra skolen, det er sjovt at komme ud og opleve noget nyt fremfor at sidde i klasselokale
- Fjerde væg – man kan indleve sig, er tæt på, eksempel om isterning der bliver givet til publikum og smelter (en af deltagerne havde set en forestilling om klima, hvor en stor isterning blev sendt rundt blandt publikum, så de kunne mærke hvordan det smeltede. Det havde været en stærk oplevelse.)
- Gyserlabyrinten – teaterbutikken lavede gyserlabyrint, teatergruppen fik små sektioner på kulturnatten (en deltagers egne oplevelser af at være med til at lave en gyserlabyrint gennem sin daværende teatergruppe.)
- Nærvær – publikum er en del af stykket, eksempel om publikum i kirkekulisse, bevidst om en eksklusiv oplevelse (en deltager havde set Dark Noon på Republique, hvor publikum sluttede med at være "med i kirke" på scenen.)
- Man ved hvad man får i en biograf, teater er ikke kvalitetssikret, der mangler formidling af hvad det er man kan opleve
- Folk snakker mere om film, trailer, gossip, vi har ikke viden om teaterinstruktører, så der er ikke så godt sladder-stof i teaterbranchen, som også skaber opmærksomhed
- Film har vi derhjemme, det er nemt at gå til
- Teater er i lukkede kredse, folk der i forvejen interesserer sig for det, det er mere eksklusivt.

Jeg ved ikke med dig, men jeg hæfter mig især ved intensitet og risiko.

Intensiteten: spænding, hjertebanken, noget nyt, nærvær, direkte deltagelse og/eller opmærksomhed på publikum ift. isterningen, kirkerummet. Både at man kan mærke teater i kroppen og at man (fysisk) selv betyder noget, bare ved at være i rummet.

Risikoen: man ved hvad man får i biografen, ikke på teatret – nogen mente at det er fordi der mangler noget i formidlingsaspektet i teater, en måde at vise på, hvad det er ”man skal købe”. Teater kan føles som en lukket kreds og en kunstform for dem der i forvejen interesserer sig for det – ”hvordan passer jeg så ind i det?” eller ”hvordan kommer jeg ind i det, hvordan gør jeg det rigtigt?” Endelig hæfter jeg mig dog også ved at risikoelementet bliver koblet direkte sammen med eksklusivitet; Jeg fik det klare indtryk at flere af deltagerne tænkte teater som ”high risk, high reward”; i biografen satser du ikke så meget, men får til gengæld også ”kun” noget trygt og underholdende. I teatret satser du mere og kan få en mere eksklusiv oplevelse, du kan mærke i kroppen.

Jeg tror disse to faktorer er vigtige at huske på, for os, der arbejder med teater, for vi har alle den åbenlyse brist, at vi går rigtig meget i teater (som regel). Vi har vænnet os til risikoen og måske også til intensiteten, og det tror jeg godt kan gøre det svært at henvende sig hensigtsmæssig til unge mennesker og alle andre, der måtte have det på denne måde. Som deltagerne her nævner, så er der noget i formidlingen der gør det svært at afkode, hvad en forestilling er, og måske hvordan den føles

Endelig har jeg lyst til at nævne **det sociale aspekt**. Deltagerne talte om, at det er fedt at kunne tale om en forestilling bagefter; både med den/dem man har set den med, men også med andre i dagene efter. Og der har teater den ulempe at det bare ikke når så bredt ud så hurtigt som f.eks. premiefilm, som man så kan tale om på arbejdet eller studiet dagen efter man har været i biografen. Derfor tænker jeg også at det ville være oplagt for teatrene at blive bedre til at gøre opmærksom på de grupperabatter de/vi har, og måske endda prioritere at tænke i hvordan man engagerer større grupper af unge. For det sociale og samtalerne efter forestillingen er en vigtig del af oplevelsen.

I forhold til de andre ord, jeg bad deltageren associere over, har jeg lyst til at nævne, at **bøger** på mange måder faldt i lidt samme kategori som teater, og Netflix – ikke overraskende – faldt i samme kategori som biografen.

I forhold til **bøger** blev der talt om prioritering ift. tid og overskud; der var flere der gerne ville læse, men ikke prioriterer det (ofte fordi der er lettere underholdning, som Netflix, tilgængelig), og fordi de forbinder læsning med noget, man skal have overskud til. Det blev ikke sagt direkte ift. **teater**, men jeg går stærkt ud fra at det er en forlængelse af ”man ved ikke hvad man får”, altså; ”skal jeg bruge min tid på det?” Der var en der mente at ”generationen over dem” der deltog i mødet læser meget mere.

Endelig synes jeg du skal se, hvad AL noterede om **opera**:

- Oldgammelt, (jeg bliver) forsigtig – det er spændende, men jeg er forsigtig omkring det, nysgerrig, tør ikke tage springet og give det en chance
- Klassisk, smukt – elsker det, jeg er ham der ikke kommer i skjorte. Man kan også slappe af i det og bryde kutymen. Det er mere storslået end teater, men ikke så indlevende
- Kvinder – har været der som barn, men kan ikke huske så meget andet end store kjoler og kvinder
- Fremmed, svært, paryk – det er fremmedgjort, man har hørt det skulle være vildt

- Borgerskab – ærgerligt prætentivst. Hvem man skal være for at se opera? Men fedt at høre at man kan komme som man er
- Kunne ikke finde på noget (*at notare i associationsøvelsen*) – men min lillebror elsker opera, han bryder normerne, bror er skaterdreng og går i operaen, så ham tænkte jeg på
- Leg over at klæde sig ud, alle ser sådan ud, lille interaktion som publikum, fællesskabsfølelse, at man gør noget selv skaber respekt, ligesom at klæde sig ud til fest, man er forberedt på at være en del af det her, man er investeret på forhånd
- Man tager makeup på for sig selv, man gør noget ved det, modsat biografen
- Lidt uniformeret tid vi lever i, sjovt de få rum, hvor vi kan være det
- Det fremstår elitært, man skal holde det sjove i det

Det vil jeg ikke undersøge nærmere, men synes det er sjovt, at det er som om deltagerne placerer opera højere oppe på "high risk, high reward"-skalaen i forhold til rammerne om opera; det er "oldgammelt" og "fremmed, svært" – men hvis du tager i operaen kan du vælge at klæde dig ud som operagænger. Deltagerne i mødet fik næsten opera til at lyde som en slags totalteater, hvor alle tager kostumer på hjemmefra, og "så lader vi som om vi går ind og ser opera". På den måde er det langt mere rammerne for oplevelsen end selve operaen (musikken, sangerne, opsætningen), der fylder i deres bevidsthed. Det synes jeg er interessant at have in mente når vi taler om interesserede ikke-brugere i teatret, for i nye, uvante situationer agerer man selvfølgelig ud fra de forestillinger man har om rammerne for det man kaster sig ud i. Og valget om hvorvidt man vil "komme som man er" (og dermed føle at man bryder med en norm eller en forventning" eller om man vil "klæde sig ud" til oplevelsen, tænker jeg bestemt ikke er uvæsentlig.

Vi sluttede mødet af med en løs snak, og jeg lavede billetter til RÆDSEL, som vi spillede på det tidspunkt, til dem der gerne ville se den. Et par stykker blev hængende og hjalp med at rydde op. Der var rigtig god stemning da vi brød op rigtig mange sagde at det havde været spændende at være med og at de glædede sig til næste gang.

En uge senere blev landet lukket ned, så det ændrede mine planer en del.

ANDET MØDE 31. marts – over Zoom

Deltagere ved andet møde: 8 (plus mig)

Corona fyldte selvfølgelig meget ved dette møde 31. marts 2020. Vi var 14 dage inde i lock down og der var stadig stor forvirring og utryghed eller uvanthed ift. hvad man måtte. Og vi måtte ikke mødes, hvorfor mødet blev afholdt på onlinemødestedet Zoom.

Både på grund af situationen i samfundet og på grund af det format vi blev nødt til at holde mødet under, var det tydeligt at vi ikke ville kunne undgå at tale om corona, og derfor valgte jeg at bygge mødet op omkring corona i stedet. At læne mig tilbage i coronalorten, om man vil. Jeg planlagde at spørge til deres hverdag, også for at få en fornemmelse for hvordan de havde det, spørge til hvordan deres liv konkret er ændret, og så til sidst tale om kulturens rolle i krisetid.

Jeg gik ind til dette møde med en tro på, at uanset hvad vi talte om, ville det kunne gøre mig klogere på målgruppen; hvordan de tænker og agerer ift. samfundet, hvad der er vigtigt for dem osv. Ikke at jeg

forventede fuldstændig at afdække deres indre liv, naturligvis, men mit håb var at jeg ville lære noget jeg ikke vidste i forvejen. Stort eller – mere sandsynligt – småt.

Endelig planlagde jeg at gøre mødet en halv time kortere end annonceret og i stedet give dem en skriftopgave, som jeg håbede ville kunne lære mig noget mere om dem; måske både noget mere eller andet end det de sagde til mødet, men også med tanke på dem, der ikke byder så meget ind i fællessnakken. Måske kunne jeg "få lidt mere ud af dem".

Helt lavpraktisk sendte jeg en alfabetisk talerække til dem i chatten på Zoom, så alle vidste i hvilken rækkefølge de skulle svare på spørgsmål, når der ikke lige var "fri snak" eller tid til at skrive noget ned inden en lidt mere løs snak. Normalt ville jeg have ladet dem selv markere og melde ind, og så måske til sidst spørge direkte ind til om dem der ikke havde markeret kunne have lyst til at sige noget. Men igen var formatet et andet; der var nogle stykker, der ikke havde kamera på og det er alt andet lige bare sværere at holde øje med alle til et onlinemøde.

HVORDAN ER DET AT LEVE I DENNE CORONATID?

Første spørgsmål jeg stillede dem var "Hvordan påvirker situationen lige nu dig mest?" De fik et par minutter til at skrive ned, og så svarede de hver for sig i rækkefølge og bagefter opstod en lidt løsere snak.

Generelt var de mere pressede end jeg havde forventet. Jeg havde haft en idé om at den yngre generation på en måde ville have lettere ved skiftet til at alt i en periode var mere digitalt. De var nogle stykker, der ikke syntes at det digitale i onlinemøderne var et problem, men så var der andre ting, der fyldte negativt for dem. De fleste nævnte at de var stressede og pressede, og jeg kunne mærke frustration næsten hele vejen rundt. Flere syntes de havde fået mere travlt, både på diverse uddannelsesinstitutioner og jobs, og nogle havde mistet arbejdstimer og havde derfor økonomiske bekymringer.

Derudover var der mange der nævnte et mentalt pres. Flere nævnte tankemylder, ensomhed, rastløshed, panikfølelser og forvirring. Det mentale og det psykiske talte de en del frem og tilbage om, uden at jeg brød ind. De virkede til at synes at det var rart at dele frustrationerne.

De var virkelig ærlige! Det var jeg meget rørt over. Og jeg blev bevidst om min rolle på en helt anden måde; pludselig følte jeg ikke kun at jeg var facilitator og interviewer, men jeg følte et kæmpe ansvar for stemningen på mødet og deres individuelle velbefindende i mødet (og jeg prøvede at lægge trangen til at trøste og opmuntre dem alle væk, for det var måske alligevel lidt ud over min opgave. Men indskydelsen var der).

Den ærlighed tænker jeg bl.a. er et resultat af, at vi sammen havde fået skabt et trygt rum på det første møde. Men hvis jeg havde uendeligt mange flere ressourcer og måske et universitet i ryggen ville jeg rigtig gerne lave flere (fokusgruppe)undersøgelser med det formål at undersøge noget, jeg med disse skønne mennesker fik en klar fornemmelse af; er unge mennesker i dag lige så velovervejede, velreflekterede og velformulerede om deres eget (indre) liv, som jeg her har fået indtryk af? Og det en dele mere end jeg selv og min generation var i deres alder? Det kan jeg i sagens natur ikke udtale mig definitivt om, men vil understrege at det er den oplevelse, jeg har.

Det er selvfølgelig en vild generalisering ift. det udsnit af målgruppen, jeg har været i kontakt med, men jeg synes stadig det er en interessant observation.

ER DER SKET NOGET NYT FOR DIG I KRISEN?

Stemningen efter første del af mødet var lidt tung og der var som sagt frustration at spore hele vejen rundt. Jeg opsummerede hvad jeg havde hørt dem sige; at det mest var de svære ting, der fyldte – omstillingen, tankerne, usikkerheden – og at det var også præcis sådan jeg havde det. Jeg sagde at jeg også syntes det var en sindssygt mærkelig situation at være i, og at det er mærkeligt og vildt at "være med til at skrive historie". Det smilede og nikkede alle lidt af. Og så smilede jeg og sagde at jeg med næste spørgsmål ville prøve at vende fokus lidt et andet sted hen, og den håbede jeg at de var med på.

"Har du fået en ny hobby eller er der noget nyt, du er begyndt på?" og så vendte stemningen faktisk ret hurtigt. De fleste meldte ind med praktiske sysler som følgende; fikse ting derhjemme, male, bading og madlavning, puslespil, hækling og strikning. En nævner at lave musikvideoer med populære sanges tekster skrevet om til at handle om corona, en nævner planlagt storindkøb i stedet for den daglige rutine, en nævner hjemmetræning. CA (som er 16) siger at han ikke har ændret så meget; han kunne godt lide at spille computer før, så det er han fortsat med.

Jeg opsummerer og kommenterer på at det lader til mest at være praktiske eller "håndværks-mæssige" ting, de har kastet sig over. Jeg nævner også at det kommer bag på mig, at de nævner så få digitalt bårne ting, i en tid hvor vi f.eks. er tvunget til at kommunikere via Zoom. Der er flere der nikker og smiler, og flere der siger at det egentlig er ret sjovt.

HVILKEN ROLLE HAR KULTUR SPILLET FOR DIG I LOCK DOWN-PERIODEN?

Efter en pause sprang vi til det store spørgsmål "Hvilken rolle har kultur spillet for dig i lock-down-perioden?".

Det blev en interessant snak, og flere nævnte at de havde set lock down-perioden som en tid, hvor de "burde" få læst nogle bestemte bøger, få set nogle bestemte film (i stedet for bare "Nå men vi kunne også se Harry Potter for treoghalvfjerdsenstyvende gang" som der var en, der sagde), få oplevet nogle af de nye onlinetilbud de blev spammet med reklamer for.

Og flere var begyndt at lytte til podcasts. F.eks. SE og LA. SE var ikke så fanget af det, men LA var begyndt at lytte rigtig meget til true crime-podcasten MØRKELAND og sagde:

"jeg har fundet ud af, okay, podcasts det er virkelig fedt. Jeg tænkte at jeg har brug for at flere af mine sanser skal blive stimuleret samtidig, men det fandt jeg ud af, det har jeg faktisk ikke brug for, jeg kan faktisk godt nøjes med at lytte."

LA havde altså fået afprøvet nogle fordomme ift. et konkret medie og var blevet klogere.

Der var også flere der nævnte at de enten var begyndt at læse eller læste mere den de plejede. Jeg synes især at JUs observationer ift. læsning var meget interessant:

(Se evt. **Bilag 3: Første uddrag af transskription af andet møde på side 52.**)

JU fortæller at hun har fået læst Skyggedanseren, som er fortsættelsen til Sara Omars Dødevaskeren, og en bog, hun længe har udskudt at læse, fordi hun vidste at det ville blive hårdt. Men fordi hun pga.

coronakrisen havde tid til at fordybe sig i den og holde pause under vejs, og ikke har skullet "skynde sig til et eller andet" efter at have læst et kapitel, har hun kunnet overskue det og har haft en rigtig god læseoplevelse.

Dette får mig til at tænke på om vi i teaterbranchen er gode nok til at give tid til den følelsesmæssige fordøjelse, og om manglen herpå måske endda kan være noget, der afholder publikum fra at komme i teatret. Vi ved f.eks. fra Louise Ejgods Teatersamtaler, at der er rigtig god respons på at "være tvunget til at tale med nogen" efter at have set en forestilling, fordi de var en del af den undersøgelses set up. Jeg synes på den måde godt det kan sammenlignes med JUs tryghed ved at vide, at hun kan fordybe sig i et afsnit og ikke vide at hun skal "skynde sig til et eller andet".

Der var flere der nævnte de digitale tilbud ift. det man normalt oplever "ude i verden"; teater, museer. Flere sagde at de havde set sådan nogle tilbud, tænkt at det ville de gerne og har så alligevel ikke fået det gjort. Først bliver det nævnt et par gange, at det "jo bare ikke er det samme" som at se noget live.

(Se evt. **Bilag 4: Andet uddrag af transskription af andet møde på side 53.**)

Igen bliver risikoen nævnt; dog i en mere håndgribelig version i SEs udlægning;

SE: (griner) ja! Altså det er noget helt andet, det med den fjerde væg og at sidde der i rummet, føler jeg, altså så er du sådan "han kan komme op og slå mig ihjel nu" (spærrer øjnene op) lige som til I STØVET FRA REGNEN.

Og jeg synes bestemt også godt at man her kan tale om intensitet. Både ift. til det at være til stede, som SE taler om, og ift. at være til stede *sammen med andre*, som CH taler om.

CH: (...) Jeg synes der er rigtig meget i stemningen også, jeg synes der er virkelig meget i at komme til en foyer, og så er der en masse andre mennesker og man hører folk tale om det bagefter, og sådan (pause) ja, det synes jeg er det halve, når man går ind i skuespilhuset fx sådan at høre den der summen af de andres forventninger, og så bagefter høre den der summen af andres forløsninger og, ja – der er rigtig meget andet end bare det der underholdningselement, når man sidder derinde, ikke? (Spredte nik – MI: helt klart.)

Og sådan som jeg ser det, kan det CH taler om også godt kobles sammen med JUs pointe ift. bøger, om tid til emotionel fordøjelse. Det at man har tid til og mulighed for at spejle sin egen oplevelse i andre mennesker; her "kun" i deres gestik, mimik og ageren efter forestillingen, men aflæsning af andre er jo heller ikke en uvæsentlig del af det at være menneske.

SE kommer på et tidspunkt i tanker om at han faktisk har haft en god online corona-oplevelse. Det var et koncertformat, vist nok arrangeret af WHO, hvor en masse kendte musikere spiller og streamer hjemmefra; det giver, som han siger, en anden oplevelse end en almindelig koncert. "Det er bare virkelig autentisk og dejligt (...) Shawn Mendez, der sidder på en sten og hygger med en guitar, altså det var så charmerende (...) De er mere sig selv fordi de er gemt bag en skærm, tror jeg".

Så i mangel på risiko og intensitet kan et "eksklusivt", privat kig ind i kunstneres liv alligevel noget.

Der var rigtig god stemning da vi afsluttede mødet, og jeg sagde til dem at jeg håbede vi kunne ses ”i virkeligheden” næste gang.

MELLEMANDET OG TREDJE MØDE

I slutningen af andet møde stillede jeg deltagerne følgende opgave (som også blev sendt til dem, der ikke kunne være med).

OPGAVE: I løbet af de næste dage vil jeg gerne bede jer – med afsæt i det, vi har talt om i dag, og ellers bare generelt – at tænke over:

”Hvis du skulle skabe et samfund her efter corona-krisen, hvordan skulle det så se ud? Hvad er vigtigt at et samfund kan, skal og er? Hvad har du lært af krisen, som du ville bruge, hvis du skulle skabe et nyt samfund?”

Du skal endelig bare skrive frit fra leveren! Det kan være at du drømmer om et samfund, hvor det er gratis at gå i biografen, det kan være du drømmer om borgerløn eller flydende demokrati, det kan være du drømmer om bredere uddannelser, det kan være du drømmer om et samfund indrettet efter B-mennesker, det kan være du drømmer om et mere familie-orienteret samfund hvor flere generationer bor under samme tag, det kan være du drømmer om et samfund hvor individers sundhed er vigtigere en bruttonationalproduktet, det kan være du drømmer om tvungne kæledyr, det kan være du drømmer om åbne grænser, det kan være du drømmer om større lighed, mere kønsneutralitet, flere originaler. Det kan være du drømmer om noget min hjerne ikke kan finde på et eksempel på; du må selvfølgelig drømme om lige det du vil, og du må skrive lige det du vil.

Idéen var at få deltagerne til at fortælle noget om deres syn på samfundet og deres egen plads i det, uden at spørge direkte. Jeg var spændt på om der var nogen der ville nævne kultur i deres skitsering af deres drømmesamfund.

Den 30. april havde jeg modtaget en bred vifte af samfundsskitseringer fra 9 ud af de 12 deltagere, som jeg i høj grad synes siger noget om deltagernes fokus i livet generelt. Igen vil jeg ikke gå i dybden med alt hvad de skrev og drømte om, men blot nævne et par af de væsentligste observationer jeg gjorde mig i forhold til deres besvarelser.

Det var som sagt ni meget forskellige skrivelser, jeg modtog; alt fra ti linjers afrapportering til to sider poetisk knækprosa. Noget handlede om skribentens hverdagsudfordringer, noget handlede om det indre liv og noget handlede om samfundsstrukturer og politiske prioriteter.

Derfor ville det igen være for generaliserende at påstå, at jeg har fundet ud af noget konkret om målgruppen, men jeg synes alligevel der var nogle interessante fællesnævner, jeg kunne udtrække af det, de skrev.

Syv ud af de ni nævnte fællesskab som en forudsætning for deres ønskesamfund, på forskellig vis. Det handlede om forståelsen for at vi er stærkere sammen, at der ikke bør være nogen der ”falder igennem” og at det ideelle samfund optimalt set vil have mindre fokus på individet (herunder også at individet har mindre fokus på sig selv, men på fællesskabet). Fire ud af de ni nævnte specifikt anti-materialisme eller

anti-kapitalisme. Og fire ud af ni nævnte lighed (f.eks. ift. køn og velfærd), hvilket jeg egentlig også synes ligger fint i forlængelse af fællesskabsønskerne. Alle for en.

Fem ud af ni nævnte det jeg samlet har valgt at kalde "åbenhed, intuition, at mærke efter", yderligere to nævnte specifikt "mere ro", og tre nævnte specifikt "mindre præstationspres". Dette ser jeg som et udtryk for et stærkt ønske om tid til og mulighed for mere fordybelse og mindre overfladiskhed; dette var både ift. uddannelse, beskæftigelse og relationer til andre.

Der var, bemærkelsesværdigt nok, kun to ud af de ni, der skrev noget om klima og/eller bæredygtighed. Jeg kan selvfølgelig kun gisne om det, men har en fornemmelse af at de fleste tager for givet at klimaet bliver taget alvorligt fremover.

Sammendrag af tematikker eller ønsker drømmesamfund

Tema/emne	Nævnt af
Fællesskab	7 / 9
Åbenhed, intuition, at mærke efter	5 / 9
Lighed – ift. køn og velfærd	5 / 9
Anti-materialisme/-kapitalisme	4 / 9
Mindre præstationspres	3 / 9
Ro	2 / 9
Klima/bæredygtighed	2 / 9

Uanset hvad, så synes jeg det samlet set lyder som et dejligt samfund, deltagerne i mine teatermøder ville kunne skabe. Så det bad jeg dem om at gå i gang med. De kunne desværre ikke nå det til næste møde.

Tredje og sidste møde blev bl.a. pga. tekniske udfordringer så amputeret og kort at jeg har valgt slet ikke at inddrage det i denne rapport.

TEATERMØDER OPSUMMERET

Det har været en virkelig interessant proces at udtænke, arrangere, invitere til og afholde disse teatermøder. Som nævnt har jeg været virkelig rørt over de unges engagement og ærlighed, og jeg ville ønske, jeg kunne fortsætte med at snakke med dem om deres liv og deres syn på kultur.

Derfor tilføjer jeg også et sidste råd til min kasse;

Snak med målgruppen. Jeg kan varmt anbefale at nedsætte en fokusgruppe og mødes med dem flere gange. Selv hvis du ikke får viden ud af det, som du kan bruge til at foretage konkrete ændringer eller lignende, så får du sandsynligvis nogle loyale ambassadører, der føler et tilhørsforhold til dit teater, som man ikke kan "købe sig til".

Kapitel 5 - HVAD SKAL ARBEJDET SÅ BRUGES TIL?

Det er mit håb, at denne rapport både kan være nyttig for dig, der læser med, og for Teater Grob og min efterfølger. Jeg har valgt at skulle prøve kræfter med en ny branche og giver derfor stafetten videre til en kollega.

I dette lille kapitel har jeg ganske kort opsummeret, hvad jeg håber, hhv. du, der læser med, og Teater Grob og min efterfølger kan få ud af mit arbejde det seneste år og denne rapport.

Den viden der kan komme Teater Grob til gode er naturligvis også overbragt internt, men jeg ridser den alligevel op her, for overblikkets skyld.

Vi har fået en masse gode relationer ud af arbejdet, og vi har fået indsigt i og kontakt til nogle fra den ønskede nye målgruppe. Men det sidste års arbejde har bare været første spadestik, og det er vigtigt, at stafetten bliver båret videre – at publikumsudvikling og -bevidsthed fortsat bliver prioriteret på Teater Grob, hvis der skal have været mening med det hele.

Kapitel 1 – Om branchen og publikum

Til dig der læser med: Jeg synes du skal ta' kredsløbssnakken med din leder, dine kolleger og dine samarbejdspartnere i branchen. Insister på kommunikation, åbenhed og tillid.

Til Teater Grob og min efterfølger: I er så heldige at skulle have ny teaterchef og jeg foreslår Teater Grobs bestyrelse og ansættelsesudvalget at have publikumsbevidsthed højt på prioriteringslisten. Publikum er fremtiden. Bare spørg Netflix.

Kapitel 3 – Lokalt, dialogbaseret netværksarbejde

Til dig der læser med: kig på boksen med råd og se, hvad der giver mening for dig. Jeg håber du kan bruge mine fejltagelser og forgæves forsøg (og det der lykkedes, naturligvis) til en masse.

Til Teater Grob og min efterfølger: Grob har en masse lokale kontakter; der er meget af benarbejdet der er gjort og nu skal min efterfølger være god til at pleje de relationer, jeg har skabt. Der er allerede en solid base at arbejde ud fra.

Min efterfølger kan bl.a. sørge for at holde kontakten til IKC, så vi kan få gang i at få deres mentorer på besøg med nye mentees, og så vi forhåbentlig kan få afholdt den familiedag, vi havde planlagt. Og så kan min efterfølger overveje at besøge Gadepulsen og tale videre om et samarbejde – denne gang med større fokus på at engagere de ansatte i første omgang, og måske med større fokus på at bygge bro. Jeg har nået at introducere min efterfølger for MA fra IKC og LI fra Gadepulsen, så dette er allerede godt på vej.

Ift. Gadepulsen og Tirsdagsnetværket vil jeg også endnu engang minde om vigtigheden af at kende til kontakt-/nøglepersoners indstilling eller forhold til teater. Det ville jeg selv arbejde videre med; måske lave et arrangement kun for ansatte i de afdelinger af kommunen som jeg har kontakt til; noget med at se

teatret og få et glas i sommervarmen. Her ville jeg prøve at engagere CÆ, NI og JE, og måske endda have dem med i planlægningen af et givent arrangement, så de også vil have større incitament for at invitere deres kolleger, som så igen måske vil føle større tilknytning til eller forståelse for os (mindre fremmedgørelse, måske) og derfor i sidste ende ville kunne fungere som ambassadører for os i deres arbejde med borgerne på Nørrebro. Den slags arrangement, kun tænkt til de ansatte, ville være meget interessant, både at afholde og se en evt. effekt af, synes jeg.

Endelig vil jeg igen anbefale at man følger sin intuition eller mavefornemmelse i publikumsudviklingsarbejdet; både mit samarbejde med IKC og alle dem fra Tirsdagsnetværket opstod ud af impuls og tilfældigheder.

Desuden får min efterfølger – udover mit helt generaliserede råd om at være lidt særligt obs i arbejdet med unge, der skal arbejde selvkvørende – Projektakademiets rapport om deres undersøgelser.

Kapitel 4 - TEATERMØDER

Til dig der læser med: Måske har du lært noget om at moderere evt. ønsker om at nå de ikke-interesserede ikke-brugere, og måske har du fået blod på tanden for at lave en eller flere fokusgruppeundersøgelser (helst med interesserede brugere/ikke-brugere). Det har været meget interessant og meningsfyldt at arbejde med de unge mennesker.

Til Teater Grob og min efterfølger: Udover de konkrete ting, du i denne rapport kan lære om vores skønne unge teatermøder-deltagere, så vil jeg kraftigt anbefale at følge op med dem i den ikke alt for fjerne fremtid. De sagde kun ja til at deltage i de tre møder, men de får alle et årskort, og de fleste har aktivt og uden at være adspurgt sagt, at de syntes det var hyggeligt og spændende at være med. Så måske er der endnu mere viden at hente hos dem!

En gang til for Prins Knud

På næste side tager vi lige kassen med råd ”en gang til for Prins Knud” - som jo faktisk er en scenekunstreference, hvis du ikke skulle være klar over det! Hvis ikke, så Googl det lige. Det er en meget sjov historie.

MINE BEDSTE RÅD TIL DIG DER GERNE VIL ARBEJDE MED (RELATIONSBÅRET) PUBLIKUMSUDVIKLING

- **Kontakt bredt.** Skyd med spredning i starten af processen og kontakt så mange som muligt.
- **Skriv ned.** For overblik og motivation.
- **Følg op.** Hvis der er nogen, du ikke hører fra og efter kaffemøder – relationen er skrøbelig så længe der ikke er en konkret aftale eller et konkret samarbejde.
- **Tag ansvar.** Selv om du tager initiativ til f.eks. et samarbejde, som du kan se ville være til gavn for begge parter, så behandl det som dit projekt.
- **Tro på tiden.** Et initiativ eller en kontakt er aldrig forgæves.
- **Overvej målgruppen.** Overvej om det er nødvendigt at komme i kontakt med de ikke-interesserede ikke-brugere.
- **Overvej kontaktpersonerne.** Det er givtigt at holde sig for øje, om de personer man kontakter selv er interesserede eller ikke-interesserede, brugere eller ikke-brugere.
- **Byg bro.** Overvej muligheden for at introducere en (mål)gruppe for noget andet end en færdig forestilling.
- **Reflektér.** Sæt tid af (gerne hver uge) til at reflektere over din proces. Både for at blive klogere og for at booste din moral.
- **Ta' kredsløbssnakken.** Det er vigtigt at i internt i organisationen (og med evt. samarbejdspartnere) er enige om hvordan I arbejder med publikumsudvikling og -bevidsthed.
- **Snak med målgruppen.** Selv hvis du ikke får konkret viden ud af f.eks. en række fokusgruppeinterviews, får du sandsynligvis nogle loyale ambassadører, der føler et tilhørsforhold til dit teater, som man ikke kan "købe sig til".

Tusind tak fordi du læste med og rigtig god arbejdslyst!

Hvis du har spørgsmål til rapporten eller mit arbejde, så er du meget velkommen til at kontakte mig på ida-maria-forster-kristensen@hotmail.com.

Teater Grob:

Publikumsudvikling, unge på Nørrebro

Team 10 Modul 2 (oktober til december 2019)

Projektledere: (skal indskrives – 3-4 studerende)

Projektejer: Ida Maria Forster Kristensen, publikums- og billetchef på Teater Grob.

idamaria@grob.dk // tlf. xxxx xxxx

Projektvejleder: (fra KBH+ team)

Baggrund:

Vi på Teater Grob vil gerne (som rigtig mange andre teatre) blive bedre til at få unge mennesker i teatret; for os starter det med at prøve at lære de unge at kende og lære deres kulturpræferencer og -tanker at kender, og finde ud af, hvilke tanker/fordomme de har om teater. Det vil vi rigtig gerne have hjælp til.

Vi er lige nu en del af et større EU-støttet projekt med tre andre teatre i hhv. England, Spanien og Grækenland, som hedder Extended Universe. Projektet har til formål at lave teater for, af og med unge, der skal udvide teateruniverset til også at række ud via andre medier end "bare" den klassiske teatersal. En del af dette projekt er publikumsudvikling (at få unge, der ikke normalt går i teatret, til at gå i teatret) og erfaringsudveksling med de andre teatre.

Mål / opgave:

Vi vil gerne:

1. Lære unge i lokalområdet at kende
2. Engagere unge i lokalområdet (få dem i tale, få dem ind at se en forestilling, få dem til at deltage i et arrangement i vores foyer el. lign.)

Derudover vil vi meget gerne have noget konkret ud af jeres projekt, som vi kan dele med vores samarbejdspartnere i EU-projektet og med andre interessenter i dansk regi, og som vi måske også selv kan arbejde ud fra fremover.

Det kan f.eks. være en illustration af den viden, I kommer til at have på området – enten om målgruppen og/eller om formatet for et konkret arrangement, I kommer til at afholde. Det kan også være en overlevering i skriftligt format. Uanset hvad må det meget gerne være på engelsk.

Vi har ikke et succeskriterium, der hedder "x antal unge engageret", men vi vil selvfølgelig gerne engagere nogen, på den ene eller den anden måde. Og så vil vi meget gerne lære noget, vi ikke vidste før.

Rammer:

Jeg forestiller mig at vi udover et opstartsmøde kan afholde 2-3 møder i perioden. Og jeg står til rådighed til at svare på spørgsmål og sparre udover det.

På opstartsmødet kan vi sammen blive enige om et budget; det er meget afhængigt af om I gerne vil lave noget arrangementsbaseret eller noget mere orienteret mod noget social opsøgende arbejde.

Igen afhænger det meget af jeres vinkel, hvad det giver mening for os at stille til rådighed, men jeg kan bl.a. nævne følgende muligheder:

- Jeg vil meget gerne stå til rådighed for f.eks. at give rundvisninger på teatret, hvis I får kontakt til nogen, der ville synes at det var spændende.
- Det er muligt at vi kan få vores tekniker til at være her en dag og vise noget teknik-blær; leg med teaterlamper/-lys eller lignende.
- Det er en mulighed at I kan kontakte udviklingsplatformen for unge teatertalenter, Grow, der er udsprunget af Grob og holder til i huset. Der er lige startet et nyt hold på otte unge dramatikere, der kommer til at køre Grow det næste halvandet års tid. (Grow er for de 20-30-årige.)
- Det er en mulighed at I kan kontakte Prolog, der er en mini-uddannelse for de 15-25-årige, varetaget af dramapædagogen Freja, som også holder til her på Grob. Prologs forløb ender altid i en forestilling, de selv har lavet.
  - o Både Grow og Prolog har Grobs sal en hel uge hver i december.
- I må meget gerne invitere nogen ind at se forestillingen SOLFORMØRKELSE, som vi spiller hele november. (Det er en sort komedie om kvinder i tre generationer (og om barnløshed), så ikke umiddelbart en forestilling skræddersyet til unge mennesker, men det kan jo være, det kan give mening i det, I ender med.) Og I er selvfølgelig selv meget velkomne til at se den også.
- Vi kan tale om muligheden for, at I kan afholde et arrangement i vores foyer og/eller vores sal – igen afhængigt af hvad og hvornår.

Og ellers er jeg meget åben for og nysgerrig på at høre, hvad I kunne tænke jer, hvad I kunne forestille jer, og hvad I kunne have brug for fra mig og teatret.

Bilag 2: Sammendrag af Projektakademiet hold 10s rapport til Teater Grob

Teater Grob vil gerne:

- blive bedre til at få unge mennesker i teatret
- prøve at lære de unge at kende og lære deres kulturpræferencer og -tanker at kende, og finde ud af, hvilke tanker/fordomme de har om teater.

Projektakademiet valgte at gennemføre et onlinespørgeskema, et pop-up event og et fokusgruppeinterview.

Fokusgruppeinterviewet

Fokusgruppeinterviewet blev afholdt med seks deltagere mellem 20-30 år på Projektakademiet, og havde til formål at indsamle viden om "informanternes livsverden, kulturvaner og forhold til Teater Grob", som PA-gruppen skriver.

I en delkonklusion opsummerer de:

"Overordnet er informanterne interesseret i at komme i teateret, men der opstår visse kløfter, som kan få dem til enten slet ikke at købe en billet eller måske føle sig utilpas, når de endelig er der. Samtidig får flere af informanterne også en levende oplevelse-følelse, som de ikke finder andre steder, som gør teateret unikt for dem. Flere af dem har også stadig en formodning om, at teatret er et formelt sted og som benyttes af den højere klasse."

Pop-up event

PA-gruppen afholdt desuden et pop-up event ud for teatret, for at gøre teatret mere synligt og indbyde til dialog med de lokale og forbigående. De tilbød kaffe og snacks og spurgte til de forbigående kulturaner og hvad der kunne få dem til at gå (mere) i teatret. De var i løbet af dagen i kontakt med 140 mennesker og 96 af dem bød ind med konkrete ønsker til f.eks. tematikker der kunne få dem til at gå i teatret.

Som delkonklusion skriver PA-gruppen:

"Vi oplevede stor opbakning og motivation for dialog med de forbigående. Flere fik en følelse af at have et større tilhørsforhold til teatret eller til bydelen, når der blev lyttet til deres ønsker for en forestilling. Vi oplevede også stor nysgerrighed, da flere ikke havde oplevede en pop-up stand ude foran et teater og med de spørgsmål vi havde. Der var også tilfælde af folk, der blot ville se hvad vi lavede og gav en stemme til et tema uden større interesse. Men vi kan konkludere en succes i at være synlige i bybilledet og blot lytte til publikummet og anerkende deres ønsker."

Konklusion

Teater Grob vil gerne:

- blive bedre til at få unge mennesker i teatret
- prøve at lære de unge at kende og lære deres kulturpræferencer og -tanker at kende, og finde ud af, hvilke tanker/fordomme de har om teater.

Gennem arbejdet med Grob har vi undersøgt unges kulturvaner, temavalg til teatret samt generelle holdning til teateret og ikke mindst Grob.

Vi har overordnet set sat os ind i lokalområdets unges livsverdener for at få et overblik og fornemmelse for hvilken slags kultur der interesserer dem, og hvilken forståelse de har for teateret. Vi ved det er svært at få unge mennesker til at ændre kulturvaner, hvis ikke de har benyttet teateret i en familiær kontekst eller af egen fri vilje.

Vi forstår udfordringerne og kan gennem vores kvantitative og kvalitative data uddrage, at der er flere faktorer på spil. Men vi kan samtidig konkludere at det handler om at lytte til sit publikum og skabe medejerskab over hvilket teaterstykker der opsættes. Mange unge mangler også information om det moderne teater, hvor ældre selvfølgeligheder eller normer ikke stemmer overens med nutidens måde at gå i teatret på. Flere synes at det bliver for højtideligt og generelt kedeligt. Derudover savner flere unge at kunne spejle sig i de temaer, der udspiller sig på scenen. Mangel på kommunikation og promovning har også været et gentagende tema i undersøgelsen og Grob kunne overveje, om der skulle bruges flere ressourcer på bedre og mere kommunikation både online og offline.

Samtidig kan Grob ikke udelukkende få flere unge i teatret udelukkende ved kommunikation eller ved at åbne op for medbestemmelse. Vi kan nemlig også konkludere, at det ofte handler om de unges personlige og nuværende sted i verden, som styres af hvad de finder interessant. Men vores undersøgelse viser overordnet at der er opbakning for målgruppen hvis Grob f.eks. inviterede publikum mere indenfor og åbnede op for et tættere tilhørsforhold og medejerskab.

Bilag 3: Første uddrag af transskription af andet Teatermøde

JU: Jeg har læst noget mere sådan for hyggens skyld, end jeg sådan før har haft tid til. Jeg har lige læst Skyggedanseren, som er fortsættelsen til Sara Omars Dødevaskeren – hvis der er nogen, der kender den? - som er sådan en virkelig, virkelig tung bog, og det var meget rart at have tid til at tænke over den efterfølgende. Der var ret meget at tænke over efter at have læst den. Det synes jeg var ret fedt. Og for en gangs skyld føle, lige som det vi snakkede om sidst, at der nok er mange, der gerne vil læse noget mere, men sådan ikke rigtigt lige får det gjort, og det synes jeg egentlig var meget rart at få tid til. På et eller andet plan. Det var virkelig dejligt.

(...)

IM (mig): Er det rigtigt forstået at du også føler du har mere tid til at være i det, som bogen giver dig? (JU: Ja) Altså du siger den var ret tung (JU: Ja) altså så det også i høj grad er din tid til følelsesmæssig fordøjelse (JU nikker) – af det eller hvad –

JU: - ja, helt sikkert - helt sikkert. Det synes jeg. At i og med der ikke sker alt muligt andet, man skal forholde sig til, så har jeg har ro til at kunne reflektere mere over den på en anden måde end jeg ellers ville kunne have gjort, tror jeg. Og så det der med at man har haft tid til sådan rigtig at kunne fordybe sig i den, og ikke bare lige har kunnet nå et afsnit og så skulle skynde sig til et eller andet, men virkelig har kunnet sidde og bare læse en bog har været superfedt.

IM: Det er vildt interessant. Også fordi du siger du har læst etteren, så du ved lidt om, hvad det er, du giver dig i kast med, og det kender jeg i hvert fald godt, hvis man sidder med en bog at man ved "den her bliver tung" eller at den er svær at læse eller et eller andet, så er der en eller anden – en anden mental barriere, end hvis det (er helt nemt?)

JU: Ja, præcis.

IM: Men det er en del af et tidsperspektiv, som jeg ikke havde tænkt over. Altså at tiden efter, eller at tiden mellem kapitlerne i virkeligheden også skal komme et eller andet sted fra.

JU: Ja

Bilag 4: Andet uddrag af transskription af andet Teatermøde

SE: Jeg har også sagt nej til mange ting; jeg så f.eks. at Det Kongelige Teater har lagt forestillinger ud og alt muligt, som man kan se gratis, og jeg er jo skuespiller og tænker "fedt mand", men jeg har ikke fået set noget – for det føler jeg til gengæld ikke er det samme som at sidde og se det live for der skal man li' som være i rummet føler jeg – det er svært, det kan godt være lidt (en holdning?) men jeg tror det ville være sværere at se et teaterstykke på video, for så er det lige som at se en film som ikke er en film – eller jeg ved ikke –

LA: - sådan en – dårligt klippet film (griner)

SE: (griner) ja! Altså det er noget helt andet, det med den fjerde væg og at sidde der i rummet, føler jeg, altså så er du sådan "han kan komme op og slå mig ihjel nu" (spærrer øjnene op) lige som til I STØVET FRA REGNEN.

(...)

CH: Jeg kan ikke huske hvem der sagde det, men der var der sagde til mig, man opdager jo, at det her digitale er sindssygt smart og man kan jo rigtig mange ting, men man opdager fanme også dets begrænsninger (IM, SE og LA nikker) man opdager, okay der er virkelig en grund til at vi ikke bare lever virtuelt (IM, SE, LA og AL smiler og nikker – SE: jaja (griner)) vi skal ud i verden, for det kan fanme et eller andet andet, det kan bare meget mere, ikke? Det må man bare erkende. Men det er jo også ret fedt at finde ud af, egentlig. (SE, LA og IM nikker)

(...)

IM: Øhm. Ja. Jeg har egentlig lyst til at spørge lidt mere ind til det der med forskellen på det virtuelle og det der med at se en forestilling, men jeg tror lidt at I har været omkring det hele. (pause – LA og JU nikker) Eller, giver det mening at jeg tænker at det er spændende at snakke mere om, men (pause) der er også bare en del af mig, der tænker at måske er den bare ikke længere end, at hvis du ser en forestilling, så er det som en dårligt produceret film eller (LA: Ja, det tror jeg, JU: mm-mm) –

CH: Jeg synes der er rigtig meget omkring det. Jeg synes der er rigtig meget i stemningen også, jeg synes der er virkelig meget i at komme til en foyer, og så er der en masse andre mennesker og man hører folk tale om det bagefter, og sådan (pause) ja, det synes jeg er det halve, når man går ind i skuespilhuset fx sådan at høre den der summen af de andres forventninger, og så bagefter høre den der summen af andres forløsnings og, ja – der er rigtig meget andet end bare det der underholdningselement, når man sidder derinde, ikke? (Spredte nik – MI: helt klart.)

(...)

IM: Men jeg tænker også over, (CH), ift. det du siger, at det er jo også en eller anden form for fællesskabsfølelse, du efterlyser, ikke? (CH: Ja.) Altså det kan godt være, man ikke taler med de andre publikummer, som man ikke kender, men vi har en oplevelse af, at vi har lige oplevet det samme og "jeg kan se på dig, du også er rørt" eller "jeg kan se på dig, du også har haft det sjovt" eller... (spredt nikken) – så danner man en eller anden form for relation, ikke? (CH: præcis. Præcis.)